

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXVI • 4/2024

Anton Žnideršič
1874–1947

Seznam terenskih svetovalcev Javne svetovalne službe v čebelarstvu po Sloveniji

Okoliš	Priimek	Ime	Stik	Občine
Gorenjski	Markič	Janez	030/604 028 031/365 021	Kamnik, Komenda, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Trzin, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas - Poljane, Kranj, Naklo, Preddivor, Šenčur, Žiri
	Pintar	Tomaž	030/604 046 041/602 540	Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žirovnica
Celjski	Jernej	Andrej	030/604 064	Bistrica ob Sotli, Dobje, Kozje, Podčetrtek, Radeče, Rogaška Slatina, Rogatec, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Store
	Babnik	Peter	030/604 060 041/211 295	Celje, Dobrna, Laško, Slovenske Konjice, Tabor, Vitanje, Vojnik, Zreče, Žalec
	Podrižnik	Franc	030/604 068	Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje, Vransko, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje
Podravski	Čuš	Martin	030/604 071	Cerkvenjak, Cirkulane, Destrič, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Makole, Markovci, Ormož, Podlehnik, Ptuj, Središče ob Dravi, Starše, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale
	Kitak	Stanislav	030/604 075 041/864 166	Benedikt, Duplek, Hoče - Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Rače - Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij, Šentilj
Ljubljanski	Borštnik	Brane	030/604 002 031/336 905	Dobropole, Dol pri Ljubljani, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Škofljica, Velike Lašče, Vodice, Sodražica, Ribnica, Loški Potok
	Marinko	Roman	030/604 008	Borovnica, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Domžale, Horjul, Ljubljana, Log - Dragomer, Logatec, Vrhnika
Primorski	Adrijan	Seljak	041/728 469 030/360 900	Bovec, Cerkno, Kanal ob Soči, Kobarid, Tolmin, Nova Gorica, Brda, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Šempeter - Vrtojba, Ajdovščina, Idrija, Vipava, Komen
Obalno-kraški	Babič	Klavdijo	030/604 036	Ankaran, Divača, Hrpelje - Kozina, Izola, Koper, Piran, Sežana
Obalno-kraški, notranjski	Anzeljc	Rajko	030/604 041	Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka, Bloke, Cerkljica, Postojna, Bloke
Dolenjski, posavski	Sajtl	Vinko	030/604 053	Dolenjske Toplice, Mirna, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Trebnje, Žužemberk, Litija, Šmartno pri Litiji, Mokronog - Trebelno, Šentjernej, Šentupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Sevnica
Pomurski	Madjar	Jakob	041/720 481 041/598 356	Apače, Cankova, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina
	Tratnjek	Franc	030/604 084 041/606 013	Beltinci, Črenšovci, Dobrovniki, Lendava, Ljutomer, Odranci, Razkrižje, Turnišče, Velika Polana, Veržej
Koroški	Goričan	Janko	030/604 085 041/332 698	Dravograd, Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica
	Praper	Pavel	030/604 087	Črna na Koroškem, Mežica, Mislinja, Prevalje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec
Belokranjski	Milinkovič	Dušan	030/604 090	Črnomelj, Kočevje, Kostel, Metlika, Osilnica, Semič

Podatki za stik Veterinarske fakultete – Nacionalnega veterinarskega inštituta:

Enota Murska Sobota, Noršinska cesta 35, 9000 Murska Sobota: Mateja Ratiznojnik, dr. vet. med., 02/534 82 18, 031/622 730, mateja.ratiznojnik@vf.uni-lj.si.

Enota Maribor, Karantanska ulica 37, 2000 Maribor: mag. Vida Lešnik, dr. vet. med., 02/228 37 38, 041/645 792, vida.lesnik@vf.uni-lj.si.

Ljubljana, Inštitut za patologijo, divjad, ribe in čebele, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana: dr. Lucija Žvokelj, dr. vet. med., 01/477 93 71, 041/650 158, lucija.zvokelj@vf.uni-lj.si, Barbara Hočevar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/706 449, barbara.hocevar@vf.uni-lj.si, Rene Rus, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/466 215, rene.rus@vf.uni-lj.si, in Monika Kozar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 040/252 781, monika.kozar@vf.uni-lj.si.

Enota Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje: Alenka Jurić, dr. vet. med., 03/428 16 35, 041/900 005, alenka.juric@vf.uni-lj.si.

Enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto: Anita Vraničar Novak, dr. vet. med., 07/332 51 17, 041/649 495, anita.vranicarnovak@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica (pisarna Koper), Ulica 15. maja 17, 6000 Koper: Suzana Skerbiš, dr. vet. med., 05/936 67 70, 041/645 763, suzana.skerbis@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica: mag. Ivo Planinc, dr. vet. med., 05/338 37 00, 041/740 805, ivo.planinc@vf.uni-lj.si.

Enota Kranj, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo: mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med., 04/277 06 20, 041/645 769, mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si.

Urn timer usposabljanja v aprilu 2024

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti izkaznico ČZS! Pridržiujemo si pravico, da iz objektivnih razlogov urnik naknadno spremenimo. Redno spremljajte posodobitve urnika usposabljanj na spletni strani ČZS.

Datum	Ura	Tema	Predavatelj	Kraj
2. april 2024	16.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse-delavnica*	Brane Borštnik	Čebelaraki dom Hrastnik
3. april 2024	17.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITVENE	dr. Urška Ratajc	KD Skaručna, Skaručna 42, Vodice
3. april 2024	18.00	Dobra čebelaraka praksa	Vlado Auguštin	Preddvor- Kulturni dom
4. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Franko Dolgan	Čebelaraki center, Zg. Bistrica 9, Slovenska Bistrica
8. april 2024	18.00	Čebelaraki turizem*	Dominika Koritnik Trepel	OŠ Koroški jeklarji, zelena dvorana, Ravne na Koroškem
8. april 2024	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu po načelih sistema HACCP – OSNOVNE	dr. Urška Ratajc	Čebelaraki razvojno izobraževalni center Gorenjske, Rožna Dolina 50a, Lesce
9. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Brane Borštnik	Dom krajanov Krška vas
10. april 2024	17.00	Sadjarstvo in čebelarstvo*	Roman Mavec	ČRIC Gorenjske, Lesce
10. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Vladimir Fajdiga	Čebelaraki dom Ilirska Bistrica, Levstikova 8, I. Bistrica
11. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Brane Borštnik	Gostišče Fink, Slovenske Konjice
11. april 2024	17.00	Gozdne paše*	Franc Podrižnik	OŠ Kostonjeva na Krki
11. april 2024	17.00	Prepoznavanje medovitih rastlin*	Franko Dolgan	Rupa 15, Bovec (gasilski dom)
15. april 2024	17.00	Vzreja čebeljih matic*	Franc Podrižnik	Grad Sevnica
15. april 2024	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu po načelih sistema HACCP – OSNOVNE	Aljaž Debelak	Učilnica 10, Ljudska univerza Postojna, Ljubljanska cesta 2, Postojna
17. april 2024	17.00	Sadjarstvo in čebelarstvo*	Roman Mavec	Šolski center Ptuj, Volkmerjeva cesta 19, Ptuj
17. april 2024	16.00	Tehnologija pridobivanja propolisa	Tomaž Samec	Društveni čebelnjak ČD Vojnik
18. april 2024	18.00	Čebelje paše*	Franc Podrižnik	OŠ Mežica
18. april 2024	17.00	Oskrba čebeljih družin skozi leto v nakladnih panjih*	Vladimir Fajdiga	Društveni čebelaraki dom, Čagona 70a, Cerkenjak
22. april 2024	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu po načelih sistema HACCP – OSNOVNE	Tomaž Samec	Čebelaraki dom ČD Beltinci, Poljska pot 13, Beltinci
22. april 2024	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu po načelih sistema HACCP – OSNOVNE	Aljaž Debelak	Čebelaraki dom, Sela pri Otovcu 25, Črnomelj
24. april 2024	17.00	Sadjarstvo in čebelarstvo*	Roman Mavec	Ribiški dom Litija
24. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Vladimir Fajdiga	OŠ Ivana Cankarja Ljutomer
25. april 2024	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Brane Borštnik	OŠ Dr. Pavla Lunačka, Šentrupert
25. april 2024	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu po načelih sistema HACCP – OSNOVNE	Tomaž Samec	Prostovoljno gasilsko društvo Frankolovo, Stražica 2, Frankolovo
27. april 2024	9.00	Vzreja čebeljih matic-delavnica*	Franc Podrižnik	Pri Atelšku, Povir 52a

* Javno naročilo za izvedbo Usposabljanj v čebelarstvu za programsko leto 2024

Aprilska akcijska ponudba

Na Čebelaraki zvezi Slovenije imamo v akcijski ponudbi naslednje artikle. Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01 729 61 00 ali na e-naslovu: ines.zunic@czs.si. Akcijska ponuba velja za člane ČZS. Za naročene artikle, se v primeru pošiljanja po pošti zaračuna poštnina!

Medovite rastline 22,50 EUR

Čebelje paše 18,90 EUR

Priročnik za začetnike 4,50 EUR

Varoja tester 7,30 EUR

PRODAM

Med, akacijev, cvetlični, lipov in ajdov. Možna dostava na dom, 041 784 775.

Med, cvetlični in akacijev, lahko v rinfuzi ali v kozarcih. Rogaška Slatina, 051 303 362.

Med, kostanjev. Posavje, 070 862 544.

Med, cvetlični, v vedrih po 27 kg. Pivka, Postojna, 041 567 682.

Med, kostanjev in cvetlični. Savinjska, 041 783 907.

Med, cvetlični, akacijev, gozdni, lipov in kostanjev, ter matični mleček. Ptujška Gora, 041 587 573.

Med, lipov, v rinfuzi. Okolica Novega mesta, 041 703 051.

Med, hojev, gozdni in lipov, lahko v kozarcih ali rinfuzi. Okolica Vuhreda, 02 887 37 33.

Med v rinfuzi, cena je odvisna od vrste medu. Cerkno, 031 892 952.

Cvetni prah (cvetlični, kostanjev). Zračno sušen, očiščen in zamrznjen. Cena po dogovoru. Lahko pošljem tudi po pošti, 041 947 836 ali 051 366 071.

Cvetni prah, sveže zamrznjen. Cerkno, 031 876 189.

Cvetni prah. Dolenjska, 031 474 758.

Čebelj vosek, na voljo 43 kg. Kakovosten, lepe rumene barve. Jesenice na Dolenjskem, 041 858 736 ali 07 49 57 645.

Čebelj vosek, kakovosten, in lipove deske (debeline 2,4 cm). Metlika, 031 615 927.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih, očiščene varoj, z novo matico, in točilo za med, 4-satno, na ročni pogon, enkrat uporabljeno. Lesce, 041 744 348.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Dolenjska, 040 291 102.

Čebelje družine na 7 ali 9S AŽ-satih, lanske matice, mlado satje. Prevzem v okolici Kranja ali brezplačna dostava v radiju 70 km od Kranja. 040 957 885.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Okolica Vrhnike, 041 727 131.

Čebelje družine z lansko matico na 10S AŽ-satih. Šmarješke Toplice, 041 731 287.

Čebelje družine v 9 in 10S AŽ-panjih, 031 882 295.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Okolica Grosuplja, 041 286 972.

Čebelje družine na 9S AŽ-satih. Okolica Pivke, 041 749 480.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Okolica Vrhnike, 031 462 215.

Čebelje družine na 5 do 10 AŽ-satih. Slovenj Gradec, 040 555 992.

Čebelje družine na 5 AŽ-satih ali več, z lanskimi maticami. Okolica Celja, 051 390 898.

Čebelje družine na 8S AŽ-satih. Dolenjska, 041 597 190.

Čebelje družine na 5 in 9S satih. Okolica Vrhnike, 031 588 587.

Čebelje družine, zdrave, na 7 ali 10S AŽ-satih, lahko tudi s panji. Koroška, 051 342 237.

Čebelje družine na satih različnih tipov (sistemov), lahko tudi s panji. Gornji Grad, 031 470 492.

Čebelje družine na 1/1 LR-satih, z lansko matico. Celje, 031 311 750.

Čebelje družine na AŽ- in LR-satih. Štore, 031 444 412.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih, z lanskimi maticami. Okolica Ljubljane, 031 361 222.

Čebelje družine na 7 in 10S AŽ-satih. Okolica Brežic, 031 207 881.

Čebelje družine na 7 in 9S AŽ-satih. Spodnja Idrija, 031 573 984.

Čebelje družine na 10S 1/1 LR-satih, z mladimi maticami, satjem iz lastnega voska in zdravljene le s sredstvi na osnovi organskih kislin. Sevnica, 041 763 271.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih, z lanskimi maticami. Okolica Vrhnike, 041 727 131.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih (7 kos). Ptujsko polje, 041 615 754.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Lahko ostanejo na razvoju in akacijevi paši v Goriških brdih. 041 704 233.

Čebelje družine na 6, 7 ali 10S LR-satih. Velike Lašče, 031 712 876.

Čebelje družine na 8S AŽ-satih. Okolica Novega mesta, 031 269 475.

Čebelje družine na 5, 7 in 9S AŽ-satih. Družine so očiščene varoj z lanskimi maticami. Na voljo konec marca oz. začetek aprila. Savinjska, 051 661 541.

Čebelje družine na 5 ali 7S AŽ-satih. Ribnica na Dolenjskem, 031 655 986.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih, z lanskimi maticami (2023). Prevzem v drugi polovici aprila. Rogatec, 040 814 270.

Čebelje družine na AŽ-satih, umetne roje (1,5 kg) in nakladne AŽ-panje, naseljene ali prazne. Okolica Ljubljane, 041 759 100.

Čebelje družine na 6 ali 7S AŽ-satih. Matice 2023. Prevzem konec marca ali začetek aprila. Ivančna Gorica, 040 857 003.

Čebelje družine z lansko matico na 7S AŽ-satih. Prevzem v Ljubljani, 041 263 918.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih, zdrave in po ugodni ceni. Vrhnika, 041 344 503.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Okolica Ivančne Gorice, 041 639 597.

Čebelje družine na AŽ-satih. Matice so lanske. Novo mesto, 041 868 121.

Čebelje družine, zdrave in močne, na AŽ-satih, prevzem sredi aprila. Okolica Ljubljane, 041 812 057.

Čebelje družine na 10S AŽ-satih, lepo razvite, prevzem takoj, ko bodo pogoji za prenos. Okolica Kranja, 031 694 913.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Matice letnik 2023. Mokronog, 040 603 493.

Čebelje družine na 7 in 10S AŽ-satih. Koprivnik pri Kočevju, 031 364 636.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Kanal, 041 772 577.

Čebelje družine na 9 in 10S AŽ-satih. Postojna, Pivka, 05 757 21 83 ali 041 567 682.

Čebelje družine na 7S satih. Vse družine imajo mlade oštevilčene matice. Prevzem v aprilu. Dolenjska, 041 342 070.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Prevzem možen, ko bodo vremenski pogoji ustrezni. Puconci, 02 545 15 50.

Čebelje družine na 9S AŽ-satih, lahko s panjem. Družine so očiščene varoj, z lanskimi maticami. Na voljo konec marca oz. začetek aprila. Kozjansko, 041 352 997.

Čebelje družine na 5 in 9S AŽ-satih, z lanskimi maticami. Okolica Kranja, 041 723 001.

Čebelje družine v 7S AŽ-panjih. Matice, vse letnik 2023, mlado satje. Prevzem v okolici Kranja ali Kozine, 041 386 697.

Čebelje družine na 7, 9 in 10S AŽ-satih ter družine na 1/1 LR-satih, s panji ali brez. Panji rabljeni 1–3 sezone. Matice in satje letnik 2023. Okolica Ljubljane, 040 509 091.

Čebelje družine na AŽ-satih. Okolica Ivančne Gorice, 040 838 956.

Čebelje družine z mlado matico na 7S AŽ-satu. Ljubljana, 041 263 918.

Čebelje družine na 7 do 10S AŽ- in 2/3 LR-satih. Bela krajina, 040 888 979.

Čebelje družine na AŽ-satih ter čebelji vosek. Okolica Kočevja, 041 491 307.

Čebelje družine na AŽ-satih. Okolica Novega mesta, 041 703 051.

Čebelje družine na 10S AŽ-satih (10 kos) in LR-satih (15 kos), lahko tudi s panji. Sevnica, 041 961 766.

Čebelje družine (narejenci 2023) na 7S oz. 9S AŽ-satih. Varoje zatirane izključno z organskimi kislinami. Na voljo aprila. Sevnica, 041 215 279.

Čebelje družine na 7S AŽ-satih. Ivančna Gorica, 051 311 086.

Ajdo čebelico, naravno sušeno, za setev ali moko. Okolica Kamnika, 031 226 128.

AŽ-satnike, lipov les, šestkrat vrtane, lahko zažičene, s satnico. Pošljemo tudi po pošti, Škofja Loka, 031 753 345.

AŽ-panje 10S s čebeljimi družinami, 040 412 793.

AŽ-satnike, lipov les, izvrtine po sistemu »W«, lepljene z vodoodpornim lepilom. 068 677 366.

AŽ-satje za medišče, zgrajeno, lepo svetlo. Domžale, 041 980 224.

AŽ-panje in Gromove AŽ-panje, prazne, predelane na Grajšev način. Postojna, 040 426 736.

AŽ-panje s satniki, rabljene (9 kos), z rogljičenimi spoji. Okolica Maribora, 02 671 90 89 (dosegljiv zvečer).

AŽ-panje polovičarje 5, 7, 9 in 10S, nove, kompletne. Cerknica, 041 840 357.

AŽ-panje 9 in 10S, nove, vsebujejo pitalnik, tester varoj, lipove okvirčke, ter **AŽ-panje polovičarje** 5, 7, 9 in 10S, nove, kompletne. Cerknica, 041 840 357.

AŽ-panje 10S, s satniki, iz smrekovega lesa. Rogličena konstrukcija, okvir vrat izdelan po sistemu utor in pero, vse lepljeno z vodoodpornim lepilom, sprednja stran panja ima dvojno steno z vmesno izolacijo, matična rešetka, podnica za nadzor varoj, vodotesni pitalnik, zračniki na vratih. Možna dostava, 068 677 366.

Panje iz litega stiropora, na 6S, za AŽ- in DB-sate, vključno s pitalnikom 5 l, zaščitene z akrilno fasadno barvo. Domžale 041 752 383.

Smukalnike cvetnega prahu (60 kos), lesene, zunanje za AŽ-panje, v uporabi dve sezoni. Domžale, 041 980 224.

Čebelarsko opremo, tovrnjak in čebelje družine s panji. Ljubljana, 041 755 275.

Zabojnika z 10S DB-panji (64 kosov, prazni, rabljeni, z dvema nakladama, okvirji) in tovrnjak MAN 14232 (5 t), registriran kot starodolnik (minimalni stroški registracije). 040 750 660 ali 040 800 036.

Zabojnik za 60 10S AŽ-panjev, v uporabi štiri sezone, lepljeni les, CNC-razrezani, naseljeni s čebeljimi družinami. Domžale, 041 980 224.

Zabojnik (TVP) z 8 AŽ-panji in 5 čebeljimi družinami. Murska Sobota, 041 302 553.

Zabojnik s 36 AŽ-panji s čebeljimi družinami. Koper, 041 342 730.

Zabojnik, prevozni, za 36–54 AŽ-panjev. Okolica Škofje Loke, 031 786 303.

Prevozno enoto za 15 LR- ali DB-panjev. 041 614 683.

Zabojnike za 10 panjev 10S (3 kosi). Pivka, 051 815 772.

Tovrnjak MAN, 10 t, 163 kW, letnik 1998, atestiran in generalno obnovljen, s sedem let starimi 10S AŽ-panji, naseljenimi s 85 čebeljimi družinami. Ima prostor za točenje medu in odpiranje satja. Beltinci, 051 308 540.

Tovrnjak TAM 5000, brezhiben, za prevoz 63 AŽ-panjev. Šentvid pri Stični, 051 304 347.

KUPIM

Čebelje družine na 7 ali 10S AŽ-satih (5 kosov). Prekmurje, Pomurje, 041 990 728.

ODDAM

Naklade 2/3 LR, oddam začetniku (za simbolično ceno). Gornji Grad, 070 580 014 (na SMS-sporočila ne odgovarjam).

Čebelje družine z lanskimi maticami na 5, 6 in 7S satih. Okolica Domžal, 041 244 590.

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXVI • 4/2024

Anton Žnideršič
1874–1947

150 let
od rojstva
Antona Žnideršiča

- Azijski sršen (*Vespa velutina*) na pragu Slovenije
- Napovedi medenja za leto 2024
- 110 let od rojstva prof. dr. Jožeta Riharja

21. slovenski čebelarški praznik in 7. svetovni dan čebel

Beltinci, 18. 5. 2024

Prireditev organizira Čebelarška zveza društev Pomurja v sodelovanju s Čebelarško zvezo Slovenije pod pokroviteljstvom Občine Beltinci.

Osrednji dogodek s spremljajočim programom bo potekal pri gradu v Beltincih. Po slovesnosti s kulturnim programom bo sledilo kosilo in druženje ob prijetnih zvokih skupine Trio RAJ.

Spremljajoče dejavnosti dogodka na prireditvenem prostoru:

8.00

- čebelarška tržnica
- ogled paviljona Medena zgodba
- ogled 3D-kranjice, fizičnega modela čebele delavke *Apis mellifera carnica*, slovenske avtohtone kranjske čebele
- ogled razstavnih zbirk »Zgodovina zdravstva v Pomurju« in »Plemiške družine v beltinskem gradu« ter grofičinega salona
- ogled razstave Društva starodobnikov - ljubiteljev starih koles "Dimek" Beltinci

10.30

- štart 22. rallyja starodobnih koles in starodobnih koles z motorjem »Dimek« Beltinci

11.00

Osrednja slovesnost na glavnem odru v beltinskem parku

V bližnji okolici vam bo po predhodni najavi na voljo:

- ogled čebelarškega muzeja Veržej - edini ohranjeni osmerokotni čebelnjak v naravi (v Sloveniji in tujini) s pokušnjo medenih izdelkov - Čebelarstvo Tigeli
- ogled čebelnjaka za apiterapijo in apiturizem na Melincih s pokušnjo medenih izdelkov - Čebelarstvo Šemen
- ogled prvega učnega čebelnjaka na svetu prilagojenega za osebe na invalidskih vozičkih - Murska Sobota
- ogled Otoka ljubezni in paše čebel ob cvetenju akacije - Ižakovci
- ogled Čebelarškega doma Beltinci

Prijazno vabljeni.

Organizator bo čebelarškim društvom po prejeti prijavi posredoval podrobno časovnico dogajanja.

Informacije: obcina@beltinci.si ali tel. št. 02 541 3580

UVODNIK

Drage čebelarke, dragi čebelarji!

Čeprav smo že v aprilu, pa ne moremo mimo dveh dogodkov, ki sta marcu dala težo. Na občnem zboru Čebelarke zveze Slovenije so bili izvoljeni nov upravni in nadzorni odbor ter častno razsodišče. Za predsednika Čebelarke zveze Slovenije je bil izvoljen naš dosedanji predsednik Boštjan Noč. V prejšnji številki smo objavili njegov program, s katerim slovenskemu čebelarstvu utira pot v prihodnost naslednjih štirih let, v tej številki pa lahko na strani 117 preberete, kdo vse je bil izvoljen v posamezne organe ČZS.

Občni zbor pa ni bil samo v znamenju volitev in sprejemanja sklepov, temveč je bil tudi slavnosten. Dogodek so odprli pevci Moškega komornega zbora Čebelarke zveze Slovenije s čebelarstvo himno, nadaljevali pa smo s podelitvijo odlikovanj in častnih diplom Antona Janše, značk zvestobe, predsednikovih priznanj ter nagrad Antona Žnideršiča. Med nagrajenci je nagrado Antona Žnideršiča prejel tudi gospod Jože Smrkolj, ki se je denarnemu delu nagrade odpovedal za namen nakupa defibrilatorja, ki bo nameščen na stavbi Čebelarskega centra na Brdu pri Lukovici.

Poleg občnega zbora pa smo se čebelarji lahko zbrali in podružili na sejmu ApiSlovenija, kjer smo pridobili nova znanja in nakupili čebelarstvo opremo. Priznati moram, da vas je bilo lepo spet videti in marsikoga spoznati, tako so imena dobila tudi obraze.

Na sejmu ApiSlovenija je bila osrednja tema azijski sršen, in čeprav smo o tej invazivni vrsti ose že kar nekaj slišali, pa si dodatno lahko okrepimo znanje s člankom Azijski sršen (*Vespa velutina*) na pragu Slovenije. Če bomo imeli dovolj znanja, bomo pripravljeni. Azijski sršen napada čebele, zato bomo prav čebelarji tisti, ki ga bomo prvi zaznali, z večjo zmožnostjo prepoznave pa bomo lahko hitro ukrepali ter s tem preprečili njegovo širjenje.

Z zadnjo nedeljo v marcu smo ponovno predstavili uro na poletni čas in v naših čebelnjakih je dogajanje že pestro. Čebelarji v lepem vremenu hitimo k čebelam. Podnebje se je v zadnjih letih močno spremenilo, narava se je prebudila veliko prej, kot so bili tega vajeni naši predniki. Kakšno je realno stanje v naravi in kako napoveduje medenje Aleš Bozovičar, opazovalec in napovedovalec čebeljih paš, lahko preberemo v njegovem članku.

Za konec se s posebno pozornostjo poklonimo še enemu velikemu imenu slovenskega čebelarstva – Antonu Žnideršiču, ki se je rodil 13. marca 1874 v Trnovem (Ilirski Bistrici). Od njegovega rojstva je tako letos minilo 150 let. Na čebelarskem področju je kot inovator pustil velik pečat s svojim skladovničnim listovnim panjem, za katerega osnovo je uporabil Albertijev panj, ki ga je prilagodil slovenskim razmeram. Danes ta panj poznamo kot AŽ-panj (Alberti-Žnideršičev panj).

Mara Golob Meserko

Sodelovanje je ključ do uspeha!

V programu za mandatno obdobje 2024–2028 sem med drugim zapisal: »Ostati verodostojen in spoštovan sogovornik državi na vseh ravneh. Cilj je, da različne interese v čebelarstvu uskladimo čebelarji med sabo in da usklajene in kompromisne rešitve enotno zastopamo pri pristojnih ministrstvih.« Zato vabim vse deležnike v čebelarstvu, Strokovno združenje profesionalnih čebelarjev, ekološke čebelarje in druge skupine, ki delujejo izven ČZS, da se včlanijo v ČZS in da skupaj iščemo najboljše rešitve za vse v čebelarstvu in da usklajene predloge skupaj zagovarjamo na vseh ravneh, tudi državni.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

KAZALO

UVODNIK

Mara Golob Meserko 101

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Rene Rus: Azijski sršen (*Vespa velutina*) na pragu Slovenije 104

Tomaž Samec: Karakterizacija propolisa v letu 2023 106

Simon Golob: Kakovost in sestava čebeljega strupa 108

NOVICE IZ SVETA

Franc Šivic: Litva 109

Franc Šivic: ZDA 109

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Aleš Bozovičar: Napovedi medenja za leto 2024 110

DELO ČEBELARJA

Tomaž Granda: Čebelarjeva opravila v aprilu 112

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Janez Gregori: Mineva 110 let od rojstva prof. dr. Jožeta Riharja 114

OBVESTILA ČZS 116

ČEBELARSKI KROŽEK SE PREDSTAVI 126

IZ ČEBELARSKIH DRUŠTEV 128

V SPOMIN 129

OGLASI 130

Glasilo Slovenski čebelar je ustanovilo Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarstva zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

VPISANO JE V RAZVID MEDIJEV, KI GA VODI MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT RS, POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 585.

Tel.: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredništvo: 01 729 61 14, 030 604 660, mara.golobmeserko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Uredniški odbor: Brane Borštnik, Vladimir Fajdiga, Simon Golob, Anton Žakelj, Mira Jenko Rogelj, Borut Preinfalk, Mara Golob Meserko

Urednica: Mara Golob Meserko

Lektorica: Mojca Pipan

Oddaja prispevkov: Članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

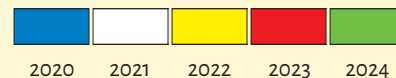
Avtorji naj v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva. Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Priprava za tisk in tisk: Para, d. o. o., Celestinova ulica 1, 1000 Ljubljana. Tiskano na papirju s certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z gozdovi). Naklada: 7630. Tiskano: 25. 3. 2024.

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Zlato priznanje na natečaju čebelarstva fotografije ČZS 2024. Foto: Václav Přibáň, Češka.

Mednarodna barvna koda za označevanje čebeljih matic

PODATKI ZA STIK ČEBELARSKO ZVEZE SLOVENIJE

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, nocb@czs.si
Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si
Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si
Opazovalno-napovedovalna služba: Aleš Bozovičar, opazovalec in napovedovalec čebeljih paš: 01/729 61 31, 041/644 217, ales.bozovicar@czs.si, avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20, https://cebelar.czs.si/User/Login?returnUrl=/
Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja: Vlado Auguštin: 01/729 61 12, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si
Simon Golob: 01/729 61 12, 030/604 015, simon.golob@czs.si
Svetovalci specialisti za ekonomiko: Tina Žerovnik: 01/729 61 04, 040/436 513, tina.zerovnik@czs.si, Mojca Pibernik: 01/729 61 28, 040/436 518, mojca.pibernik@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane: Urška Ratajc: 01 729 61 34, 040 436 514, urska.ratajc@czs.si
Aljaž Debelak: 01/729 61 29, 040/436 519, aljaz.debelak@czs.si
Tomaž Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomasz.samec@czs.si
Svetovalec za izobraževanje in usposabljanje: Boris Potočnik: 01 729 61 11, 051 637 204, boris.potocnik@czs.si
Računovodstvo: Petra Stropnik: 01 729 61 28, 031 506 764, petra.stropnik@czs.si
Uredništvo: Mara Golob Meserko: 01 729 61 14, 030 604 660 mara.golobmeserko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php
Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si, Barbara Dimc, tajnik: 01/729 61 02, 041/370 409, barbara.dimc@czs.si, Ines Zajc Žunič, poslovna sekretarka: 041/337 854, ines.zunic@czs.si, Zlatica Kovačević, administrativna delavka: 01/729 61 24, 030/604 009, zlatica.kovacevic@czs.si
Čebelarstva knjižnica Janeza Goličnika (vsak prvi delovni četrtek v mesecu med 15. in 18. uro): 01/729 61 11,

cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php
Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si
Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php
Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php
Uradne ure JSŠČ: Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica (v Čebelarskem centru Slovenije): ponedeljek od 10.00 do 14.00, četrtek od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota (na sedežu Kmetijske gozdarskega zavoda Murska Sobota): ponedeljek od 10.00 do 14.00.
Strelška ulica 150, 2000 Maribor (v Čebelarskem centru Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

Okusite pravega

**Vključite se v evropske
sheme kakovosti in
zaščitite svoj med.**

Financirala Evropska unija. Vendar so izražena stališča in mnenja zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Zanj ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti organ, ki dodeli sredstva.

Azijski sršen (*Vespa velutina*) na pragu Slovenije

Posledica globalizacije in podnebnih sprememb je tudi širjenje tujerodnih vrst žuželk na območja, kjer jih v preteklosti nismo zaznali. Zaradi medsebojnega tekmovanja in izpodrivanja avtohtonih vrst so invazivne vrste grožnja ohranjanju biotske raznovrstnosti v okolju. Taka vrsta je tudi azijski sršen (*Vespa velutina*), ki ga uvrščamo med invazivne vrste os. Njegova domovina je jugovzhodna Azija, v Evropi pa so ga prvič opazili leta 2004 v Franciji, kamor je bil nenamerno vnesen zaradi svetovne trgovine. Od takrat se njegova populacija v Evropi izredno hitro veča in širi. Ker se azijski sršen večinoma hrani s čebelami in drugimi opraševalci, povzroča veliko škodo v čebelarstvu in kmetijstvu. Trenutno je že v sosednji Italiji in na Madžarskem, zato je velika verjetnost, da se bo v kratkem pojavil tudi pri nas. V Sloveniji do sedaj še nimamo izkušenj s tujerodnimi vrstami sršenov, kljub vedno pogostejše opaženim posameznim delavkam prav tako invazivnega orientalskega sršena (*Vespa orientalis*) na Primorskem. Zaradi vedno večje verjetnosti pojava azijskega sršena pri nas bi bilo treba pripraviti ustrezne strategije za njegovo zatiranje, da se čim bolj zmanjša njegov vpliv na čebelarstvo, kmetijstvo, okolje in zdravje ljudi.

Rene Rus, dr. vet. med., UL VF, Inštitut za patologijo, divjad, ribe in čebele (rene.rus@vf.uni-lj.si)

Azijski sršen
(*Vespa velutina*). Vir:
Brais Seara-stock.adobe.com

Evropski sršen
(*Vespa crabro*). Vir:
Ruckszio-stock.adobe.com

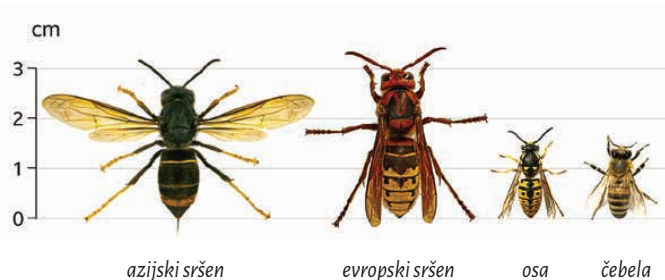
Orientalški sršen
(*Vespa orientalis*). Vir:
Blaž Koderman

Azijski sršen (*Vespa velutina*) je postal ena izmed najtežavnejših invazivnih vrst žuželk v Evropi, kjer ogroža domače ekosisteme, posebno opraševalce. Povzroča gospodarske izgube v čebelarstvu, sadjarstvu, vinogradništvu in nasploh v kmetijstvu. Predvideva se, da je bil v Francijo pripeljan z uvozom cvetličnih lončkov iz Kitajske. Od takrat se je hitro razširil po številnih evropskih državah. Naj bi se širil tudi po več kot 100 km na leto, kar povzroča zaskrbljenost med čebelarji in naravovarstveniki. Azijski sršen je prepoznaven po črnem oprsju in značilnih črnih obročkih zadka, od katerih ima vsak tanko rumeno-oranžno progo, četrti obroček pa je v celoti rumeno-oranžen, po čemer se značilno razlikuje od domorodnega evropskega sršena (*Vespa crabro*), ki ima zadek predvsem rumene barve (Slika 1). Glava azijskega sršena je črne barve z rumenim obraznim delom. Njegove noge so v zgornji polovici črne, z značilno rumeno obarvanostjo spodnje polovice, kar pripomore k njegovemu edinstvenemu videzu, sploh med letom. Zaradi edinstvene obarvanosti nog je ponekod poznan kot rumenonogi sršen.

Delavke azijskega sršena merijo približno 20 mm in matice do 30 mm, torej je nekoliko manjši od evropskega sršena, njegove delavke merijo približno 25 mm, matice pa do 35 mm.

Spomladi, običajno aprila, matice začnejo nabirati hrano in graditi gnezdo. Matice zgradijo primarno gnezdo, ki meri od 4 do 15 cm v premeru, iz celuloznega materiala (mešanice rastlinskih vlaken in slin). Gnezda so običajno na višjih mestih, najpogostejše so to drevesne krošnje. Za prve ličinke poskrbi matica sama, približno v juniju pa prevzamejo gradnjo gnezda in nabiranje hrane sršenje delavke. Primarno gnezdo v primeru neugodne lokacije sršeni zapustijo in zgradijo novo, sekundarno gnezdo na varnejšem mestu. Čez poletje delavke gnezdo širijo, narašča število celic in delavk. Sekundarno gnezdo je okrogle do ovalne oblike z značilnim stranskim vhodom in največja lahko jeseni dosežejo velikost do 100 cm. Med sezono se v gnezdu azijskega sršena razvije povprečno 6000 sršenov, katerih populacija je najštevilnejša jeseni. Za primerjavo, evropski sršen gradi gnezda pogostejše v drevesnih duplinah, skalnih razpokah in zavetjih različnih zgradb. Številčno so njihova gnezda mnogo manjša. Čez sezono se razvije v največjih gnezdih približno 2000 sršenov. Gnezdo evropskega sršena ima tudi značilni vhod, ki je na dnu gnezda.

Jeseni se odvija reprodukativna faza: to je vzreja novih matic in trotoev. Vsako gnezdo azijskega sršena

povprečno vzredi od 200 do 500 novih matic (lahko tudi več), pripravljenih na nov razvojni krog v naslednjem letu. Mlade matice se oprašijo z več troti. Tako kot pri drugih sršenjih vrstah troti kmalu po kopulaciji poginejo, mlade oprašene matice pa poiščejo ustrezno mesto za prezimitev. Najpogosteje prezimijo v zemlji ali v drevesnih špranjah. V pozni jeseni do začetka zime stara matica, troti in delavke progresivno odmirajo in gnezdo propade.

Odrasli osebki azijskega sršena se prehranjujejo z ogljikovimi hidrati, ki jih pridobijo z nektarjem in sadjem, zato so tudi pomembni škodljivci v sadjarstvu. Delavke azijskega sršena, tako kot druge sršenje vrste, nabirajo mrhovino, beljakovinske odpadke in plenijo zelo različen nabor žuželk, še posebej čebele (velik vir hrane na enem mestu). Koščkov beljakovinske hrane ne zaužijejo ali shranjujejo v gnezdu, temveč delce ujetih žuželk oz. mrhovine krmijo mesojedim ličinkam, ki jim v zameno izločajo beljakovinsko bogato slino. Azijski sršeni značilno plenijo v skupinah z lebdenjem v zraku pred panji, kjer lovijo čebele v letu. Ta vedenjski vzorec ne samo da zmanjšuje število čebel v panju, ampak tudi povzroča stres preostalim čebelam znotraj panja, kar lahko vpliva na njihovo zdravje in produktivnost. Plenjenje se stopnjuje od poletja do pozne jeseni. Na vrhuncu njihove številčnosti jeseni je lahko tako intenzivno, da vodi do popolne ohromitve izletanja čebel. Čebelje družine sčasoma številčno oslabijo, ob hudi napadenosti lahko tudi propadejo.

Kot pri drugih sršenjih vrstah je lahko za človeka predvsem nevarno naključno odkritje gnezda v zgradbah, kar lahko privede do agresivne obrambne reakcije sršenov. Azijski sršen sicer ni nič bolj strupen ali agresiven od drugih vrst sršenov, težaven je predvsem zaradi njihove visoke populacije v gnezdu, kar ima lahko za posledico bistveno večje število pikov v primerjavi z evropskim sršenom.

Strategije zatiranja azijskega sršena so zapletene in vključujejo različne metode, od mehanskih in kemičnih pa vse do bioloških pristopov. Glavna metoda zatiranja je iskanje in pravilno uničenje gnezd. Ker so gnezda običajno na težko dostopnih in skritih mestih, kot so krošnje visokih dreves, je to izredno zahtevno. Različne pasti, ki privabljajo sršene z vabo, kot je na primer pivo ali jabolčni kis (ne privablja čebel), niso zasnovane tako, da se vanje ne bi ujele tudi druge vrste žuželk, **zato imajo lahko negativen vpliv na domorodne, osam podobne vrste**. Pasti in vabe so predvsem uporabne za ugotavljanje prisotnosti sršena v določenem okolju, za omejitev njihovih populacij pa sta poglavitna odkrivanje in uničenje gnezd, ki pa ima največji učinek pred reproduktivno fazo.

Prihod azijskega sršena v Evropo je izziv, ki zahteva tesno sodelovanje na vseh ravneh, od lokalnih skupnosti do mednarodnih organizacij, da bi zaščitili naše naravne

Gnezdo evropskega sršena, vhod na dnu.
Vir: Uwe-stock.adobe.com

Gnezdo azijskega sršena, vhod na strani.
Vir: YVO-Photos-stock.adobe.com

ekosisteme in čebelarstvo. Poleg že obstoječe težave upada vseh vrst opraševalcev azijski sršen pomeni še dodaten stresni dejavnik za čebele in divje opraševalce. Prav tako tekmuje z avtohtonim evropskim sršenom za vire hrane in gnezdišča. Vnos, obstanek in širjenje azijskega sršena v Sloveniji so zelo verjetni, velika gostota čebeljih družin pa pomeni tudi zelo veliko količino hrane za tujerodnega sršena. Slovenija je prav tako zelo gozdnata dežela, kar mu omogoča ugodno življenjsko okolje. Zato sta ključni pripravljenost na prihod invazivnega azijskega sršena in določitev strategije za ustrezno hitro ukrepanje, da se že ob prvem pojavu zagotovita njegovo zatiranje in uničevanje njegovih gnezd.

V Sloveniji je pomembno opazovanje v okolici čebelnjakov ter drugod v naravi, da bi morebitno prisotnost azijskega sršena lahko hitro ugotovili. Čebelarji lahko najdbo tujerodnega sršena prijavite na spletni strani INVAZIVKE (www.invazivke.si), lahko pa tudi obvestite veterinarja za zdravstveno varstvo čebel NVI, VF UL, ki bo vnesel najdbo v omenjeno aplikacijo. Veterinarji za ZV čebel na NVI, VF UL, izvajamo tudi izobraževanja za čebelarje na temo azijskega sršena, poleg tega smo v okviru Nacionalnega referenčnega laboratorija za zdravstveno varstvo čebel usposobljeni za morfološko prepoznavanje azijskega sršena, vključujemo pa se tudi v mednarodne povezave za spremljanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst sršenov.

Viri:

- Monceau, K., Bonnard, O., Thiéry, D. *Vespa velutina*: a new invasive predator of honeybees in Europe. *J Pest Sci* 2014; 87: 1–16.
- Lauriono, D., Lioy, S., Carisio, L., Manino, A., Porporato, M. *Vespa velutina*: an alien driver of honey bee colony losses. *Diversity* 2020; 12, 5. <https://doi.org/10.3390/d12010005>.
- Dieguez-Anton, A., Escuredo, O., Seijo, M. C., Rodriguez-Flores, M. S. Embryo, Relocation and Secondary Nests of the Invasive Species *Vespa velutina* in Galicia (NW Spain). *Animals* 2022; 12, 2781.
- Cini, A., Cappa, F., Petrocelli, I., Pepicciello, I., Bortolotti, L., Cervo, R. Competition between the native and the introduced hornets *Vespa crabro* and *Vespa velutina*: a comparison of potentially relevant life-history traits. *Ecological Entomology* 2018; 43, 351–362.
- Rome, Q., Muller, F. J., Touret-Alby, A., Darrouzet, E., Perrard, A., Villemant, C. Caste differentiation and seasonal changes in *Vespa velutina* (Hym.: *Vespa*) colonies in its introduced range. *J Appl Entomol* 2015; 139(10), 771–782.

Karakterizacija propolisa v letu 2023

Tomaž Samec, svetovalec specialist za zagotavljanje varne hrane (tomaz.samec@czs.si)

Raznoverstnost propolisa je velika, saj se njegova sestava razlikuje glede na vrsto rastlin, kjer čebele nabirajo smole. Tako vsaka vrsta rastlin prispeva k raznoverstnosti fenolnih spojin v propolisu. Na svetu imamo šest različnih tipov propolisa, za Evropo, Slovenijo je značilen tip topole. Čebelarska zveza Slovenije izvaja analize slovenskega propolisa, tako senzorično kot analizo fenolnih spojin. Rezultati, predstavljeni v tem članku, so nastali v okviru aplikativnih raziskav karakterizacije čebeljih pridelkov 2023, Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, ki je bil financiran iz sredstev državnega proračuna in proračuna Evropske unije.

Foto: T. Samec

Slika 1: Zbrani in analizirani vzorci propolisa po Sloveniji v letu 2023

Propolis je primarni čebelji pridelek, v katerem so prepoznali več kot 500 bioaktivnih molekul, večina so to sekundarni rastlinski metaboliti. In prav zaradi pestrosti zastopanosti fenolnih spojin ter medsebojnega delovanja ima propolis antioksidativne, protivnetne in protimikrobne lastnosti (Šuran in sod., 2021).

Sestava fenolnih spojin v propolisu

Propolis je bogat z različnimi fenolnimi spojinami, in sicer s flavonoidi, fenolnimi kislinami in njihovimi estri in fenoli. Te fenolne spojine so ključne, da ima propolis protivirusno, protivnetno in antioksidativno delovanje. Značilne fenolne spojine propolisa so: pinocembrin, pinobanksin, fenetilni ester kavne kisline (CAPE), artepilin C, cimetna, kumarna, kavna, ferulna in izoferulna kislina ter krizin, galangin, kamferol in kvercetin (Huang in sod., 2014).

Zbiranje vzorcev propolisa po Sloveniji v letu 2023

Zbrali in analizirali smo 20 vzorcev slovenskega propolisa, pridelanega v letu 2022, iz sedmih statističnih regij Slovenije, in sicer: sedem vzorcev iz pomurske regije, štiri vzorce iz podravske regije, tri vzorce iz jugovzhodne Slovenije, dva vzorca iz primorsko-notranjske regije, dva vzorca osrednjeslovenske regije in po en vzorec iz goriške in savinjske regije (Slika 1).

Rezultati raziskave

Senzorična ocena propolisa

Vzorčeni propolis je bil v prahu, drobnih in večjih zrnih. Velika je bila tudi raznoverstnost v barvi propolisa, od svetlo rjave do temno rjave (Slika 2). Tako že različnost

Slika 2: Priprava vzorcev propolisa pred analizo v laboratoriju

po videzu in barvi propolisa kaže na to, da čebele osnovne surovine – smole – nabirajo na različnih rastlinah. Razlike med vzorci so tudi v intenzivnosti vonja. Trije vzorci so imeli močan vonj, 15 srednje intenzivnega, dva vzorca šibkega. Vzorci z najintenzivnejšim vonjem so bili dva iz primorsko-notranske in eden iz podravske regije.

Vsebnost fenolnih spojin

Sestava propolisa je izjemno raznovrstna in odvisna od številnih dejavnikov. Tako je odvisna od rastlin, na katerih so čebele nabirale surovine zanj, od podnebnih razmer v času nabiranja, pa tudi od načina pridobivanja in vrste čebel, ki imajo močno preferenco do posameznega tipa rastlin (Bankova in sod., 2002). Vsota vsebnosti določenih fenolnih spojin v vzorcih propolisa je bila v območju od 2,94 do 14,40 %, v povprečju 7,24 %. Največ fenolnih spojin je vseboval

Tabela 1: Zastopanost fenolnih spojin v propolisu

Fenolna spojina	Delež (%)		
	Povprečje	Maksimum	Minimum
p-kumarna kislina	1,92	3,23	0,67
ferulna kislina	1,79	2,67	0,68
kavna kislina	0,25	0,52	0,10
apigenin	0,14	0,31	0,06
pinocembrin	1,10	3,67	0,18
krizin	0,86	2,36	0,11
naringenin	0,08	0,17	0,05
CAPE (fenetilni ester kavne kisline)	0,31	0,62	0,06
pinobanksin	0,37	1,72	0,05
galangin	0,66	2,47	0,08
kvercetin	0,10	0,17	0,05
kamferol	0,11	0,21	0,06
rutin	0,08	0,09	0,06
cimetna kislina	0,07	0,07	0,07

vzorec iz pomurske regije, ki je imel srednje intenziven vonj. Najmanj fenolnih spojin je vseboval vzorec iz podravske regije, s srednje intenzivnim vonjem. Med vzorci, pridelanimi v različnih regijah, ni bilo značilnih razlik v **vsebnosti** fenolnih spojin, variabilnost med vzorci znotraj regije je bila velika. Vsi vzorci propolisa so vsebovali **p-kumarno kislino**. Tudi Osés (in sod., 2020) je v vseh vzorcih našla p-kumarno in ferulno kislino. Poleg tega so vsi vzorci propolisa vsebovali **kavno kislino, apigenin, pinocembrin**. Devetnajst vzorcev propolisa je vsebovalo **krizin** in **naringenin**. **CAPE** (fenetilni ester kavne kisline) je vsebovalo 17 vzorcev propolisa, 16 vzorcev propolisa od 20 je vsebovalo **pinobanksin**. Petnajst vzorcev propolisa je vsebovalo **galangin**. **Kvercetin** je vsebovalo devet vzorcev propolisa. Pet vzorcev propolisa je vsebovalo **kamferol**, dva vzorca propolisa sta vsebovala **rutin** in **cimetno kislino**. Povprečne, maksimalne in minimalne vrednosti zastopanosti posameznih fenolnih spojin v propolisu so prikazane v Tabeli 1.

Zaključek

Za Slovenijo, ki ima bogato čebelarstvo tradicijo, ni presenetljivo, da se tudi na Čebelarstvo zvezi Slovenije izvaja karakterizacija slovenskega propolisa. S tem prispevamo k boljšemu razumevanju in promociji kakovostnega slovenskega propolisa. Kljub nizkim koncentracijam posameznih fenolnih spojin, ki smo jih v sklopu raziskave analizirali, lahko rečemo, da je naš propolis precej pester in raznovrsten. Zaradi teh razlik sta raziskovanje in analiziranje sestave propolisa pomembna, saj pomagata razumeti njegove lastnosti in možnosti njegove široke uporabe. Ob koncu se želim zahvaliti vsem čebelarjem, ki so do sedaj oddali svoje vzorce propolisa v analizo. Tudi druge čebelarje vabimo, da oddajo svoje vzorce propolisa na analizo, saj bomo tudi v letu 2024 izvedli tovrstno analizo propolisa. Vse potrebne informacije prejmete pri svetovalcu za varno hrano Tomažu Samcu, po telefonu: 040 436 517.

Celotno poročilo raziskave
je objavljeno na:

Viri:

- Bankova, V., Popova, M., Bogdanov, S., Sabatini, A. G. 2002. Chemical composition of European propolis: expected and unexpected results. Zeitschrift für Naturforschung C, 57, 5–6: 530–533.
- Huang, S., Zhang, C. P., Wai, K., Li, G. Q., Hu, F. H. 2014. Recent advances in the chemical composition of propolis, Molecules, 19: 19610–19632.
- Osés, S., Marcos, P., Azofra, P., de Pablo, A., Fernández-Muñío, M. Á., Sancho, T. 2020. Phenolic profile, antioxidant capacities and enzymatic inhibitory activities of propolis from different geographical areas: needs for analytical harmonization. Antioxidants, 9: 75 doi:10.3390/antiox90010075.
- Šuran, J., Cepanec, I., Mašek, T., Radič, B., Radič, S., Tlak Gajger, I. in Vlajnić, J. (2021). Propolis Extract and Its Bioactive Compounds-From Traditional to Modern Extraction Technologies. Molecules (Basel, Switzerland), 26(10), 2930.

Kakovost in sestava čebeljega strupa

Simon Golob, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja (simon.golob@czs.si)

Foto: Jernej Auguštin

Pridobljen čebelji strup, ki ne vsebuje nečistoč in je značilno bele do sivo bele barve.

Primer prejetega vzorca čebeljega strupa

Čebelji strup je izloček strupne žleze čebel in eden od čebeljih pridelkov. V tekoči (sveži) obliki je brezbarvna tekočina, neprijetnega, grenkega okusa in specifičnega vonja, z nekoliko kislim pH (med 4,5 in 5,5) in razmeroma veliko vsebnostjo vode (med 65 in 70 %). Suha snov v čebeljem strupu pa so predvsem beljakovine, peptidi, fiziološko aktivni amini, sladkorji, fosfolipidi, encimi in alfa-aminokisliline. Svež čebelji strup se pri pridobivanju na namenskih zbiralnikih posuši v približno 20 min, vsebnost vode pa se pri tem zmanjša, običajno na manj kot 10 %. V suhi obliki je čebelji strup izredno fin prah bele do belo-

sive barve. Rjavi in rumeni odtenki nakazujejo predvsem na prisotnost nečistoč. Čebelji strup v suhi obliki ima majhno specifično gostoto, zato ga lahko že manjši preprih dvigne v zrak. Ker ob stiku draži sluznico ust, dihal in oči ter lahko pri stiku s temi povzroči tudi resne in trajne poškodbe, je pri delu z njim obvezna uporaba zaščitne (najbolje celo obrazne) maske, zaščitnih očal in rokavic. Ena pomembnejših snovi, ki jo čebelji strup vsebuje, je melitin. Ta je od 30 do 70 % vse suhe snovi v čebeljem strupu. Količina melitina se od vzorca do vzorca razlikuje in je odvisna od čistosti in posledično kakovosti čebeljega strupa. Na Čebelarški zvezi Slovenije smo v letu 2020 začeli izvajati raziskavo z naslovom Optimizacija tehnologije pridelave strupa v okviru Uredbe o izvajanju Programa ukrepov na področju čebelarstva v Republiki Sloveniji v letih 2020-2022. Sprva smo vizualno ocenjevali kakovost vzorcev čebeljega strupa glede na barvo in prisotnost nečistoč. V letih 2021 in 2022 pa smo izvedli tudi več analiz čebeljega strupa na prisotnost melitina, skupnih beljakovin in vsebnost vode. Vsebnost melitina kot ključnega kakovostnega parametra čebeljega strupa se je pri različnih vzorcih gibala med 32,9 in 56,4 %. Med vzorci je pa bila jasno izražena povezava med vsebnostjo melitina in pa prej opravljeno vizualno oceno čistosti čebeljega strupa – vzorci, vizualno ocenjeni kot manj čisti, so imeli manj melitina, vzorci, ocenjeni kot

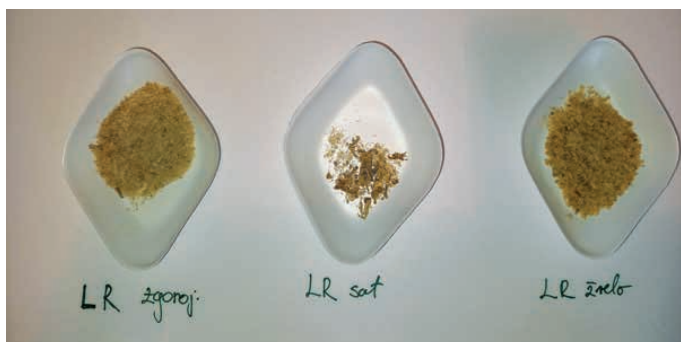

Čebelji strup na stekleni plošči

V čebeljem strupu so lahko prisotne tudi različne nečistoče, zaradi katerih se kakovost strupa zmanjšuje.

Foto: Jernej Auguštin

Primerjava različnih vzorcev strupa posameznih pridobivanj

Primer pridobljenega strupa z dobro oceno čistosti iz leta 2022

boljši, pa so ga imeli več. Raziskovanje sestave slovenskega čebeljega strupa smo nadaljevali tudi v letu 2023. Novost na tem področju je ukrep Karakterizacija čebeljih pridelkov – med njimi tudi čebeljega strupa –, pri katerem smo zbirali vzorce čebeljega strupa slovenskih čebelarjev. Ker je bilo zaradi slabšega razvoja čebeljih družin v letu 2023 tudi pridobivanje strupa manj intenzivno, je bilo število zbranih vzorcev sicer manjše. Od 20 možnih vzorcev smo prejeli štiri vzorce, ki smo jih najprej vizualno ocenili in jih nato poslali na laboratorijsko analizo. Tudi tokrat smo opazili povezavo med vizualno oceno in rezultati laboratorijske analize. Pri treh vzorcih (2023-2, 2023-3 in 2023-4) je bila vsebnost melitina visoka in je znašala 69,6 %, 69,0 % in 60,8 % suhe

snovi vzorcev. Najmanjša vsebnost melitina pa je bila pri vzorcu št. 2023-1. Znašala je le 30,4 % suhe snovi, sam vzorec pa je bil tudi najslabše vizualno ocenjen. Med prej omenjeno raziskavo »Optimizacija tehnologije pridelave strupa« smo ugotovili, da sta tako količina kot kakovost pridobljenega čebeljega strupa odvisna od številnih dejavnikov. V prvi vrsti je pomembna izbira kakovostnega zbiralnika čebeljega strupa, primernejša je postavitve zbiralnih plošč v notranjost panja. Pomembno pa je tudi, da čebelji strup iz zbiralnih plošč postregamo čim prej ter z rednim čiščenjem steklenih plošč in žic zbiralnika preprečimo nabiranje ostankov strupa, njegovo oksidacijo in vnos oksidirane strupa v vzorce kasnejših pridobivanj.

Na ČZS bomo tudi v letu 2024 v okviru ukrepa Karakterizacija čebeljih pridelkov zbirali vzorce čebeljega strupa za brezplačno analizo. Analizirali bomo vsebnost melitina, skupnih beljakovin in suhe snovi v čebeljem strupu. Za analize potrebujemo **1 g čebeljega strupa**, ki ga lahko pošljete do začetka julija. Ker je število vzorcev za brezplačno analizo omejeno, s pošiljanjem pohitite.

Za več informacij se lahko obrnete na:
simon.golob@czs.si, 01 729 61 12 ali 030 604 015.

Litva

Lanska medena letina je bila v tej baltiški državi nadpovprečno bogata, tako da so jo označili kar z besedo preobilna. Glavna vzroka sta bila idealno vreme, kakršnega v mnogih drugih evropskih državah nismo imeli, in pa dejstvo, da se je v Litvi število čebelarjev v zadnjih letih podvojilo. Da bi svoj medeni pridelek prodali, so znižali cene na drobno kar za polovico, trgovci pa ga odkupujejo celo po 1,50 EUR/kg. Preglavice delajo čebelarjem tudi velike količine cenene uvoženega medu z Daljnega vzhoda, tako da postajajo velika čebelarstva nerentabilna. Zato so se poklicni čebelarji združili in se odločili prodati svoje viške kakovostnega medu na zahodno tržišče EU, v pričakovanju, da bodo tam dosegli višje cene.

Prevedel in priredil Franc Šivic

Vir: Spiewok, S. Zu viel Honig, DBJ, 9/2023. Foto: Wikimedia commons.

ZDA

V čebelarski sezoni 2022–2023 so izgubili ameriški čebelarji 48,2 % čebeljih družin, o čemer poroča organizacija Bee Informed Partnership. To pomeni, da se je izpraznilo 1,3 milijona čebeljih panjev od celotnega števila 2,7 milijona, kolikor jih je bilo v državi pred tem naseljenih. Največje izgube so imeli ljubiteljski čebelarji in tisti z manj kot 50 čebeljimi družinami. Ti zadnji so jih izgubili v poletnem času 5 % več kot poklicni čebelarji, v zimskem času pa sta imeli obe skupini enake izgube. Glavni krivec so bile varoje in z njimi povezana virusna obolenja, pri ljubiteljskih čebelarjih tudi pomanjkanje hrane v panjih ter neugodno vreme. Od leta 2019 niso bile izgube nikoli nižje od 40 %. Toda čebelarji so se nanje že navadili in se ne obremenjujejo preveč, saj zadnja leta pospešeno delajo narejence ter z njimi pokrivajo zimske izgube. In še en podatek – v sezoni 2020/2021 je odmrlo kar 50,8 % vseh čebeljih družin, kar je bilo največ do sedaj.

Prevedel in priredil Franc Šivic

Vir: Steinhauer, N. United States Honey Bee Losses 2022–2023, Bee Informed Partnership, svetovni splet. Foto: Wikimedia commons.

Napovedi medenja za leto 2024

Aleš Bozovičar, opazovalec in napovedovalec čebeljih paš (ales.bozovicar@czs.si)

Pisanja letošnje napovedi sem se lotil na dan, ko goduje sv. Gregor. Gregorjevo naj bi prineslo pomlad v naše kraje, po ljudskem izročilu naj bi se ptički na ta dan ženili. To je dan zaljubljenec, ko v Sloveniji praznujemo ljubezen. Ne glede na to, ali ta dan praznujete ali ne, je to čas pomladnega prebujanja.

Dan se je že občutno podaljšal in narava se je začela intenzivno prebujati.

Letos je razvoj še posebno hiter, saj so prvi znanilci pomladi pokukali na plano že ob koncu lanskega leta. Zima je bila mila, snega skoraj nismo imeli, pobelil je naše kraje le za kratek čas v januarju, ko so se temperature končno za nekaj dni spustile pod ledišče. Na splošno gledano je bila letošnja zima med najtoplejšimi v zgodovini meritev, najbolj je izstopal mesec februar, ko je bila temperatura za kar 5 °C višja od povprečja.

V času pisanja tega prispevka, sredi marca, so po Sloveniji cvetele vrbe. Na hladnejših legah je cvetela najzgodnejša vrba iva, v nekoliko toplejših legah pa preostale vrste vrb, ki zacvetijo kasneje. Poleg vrb smo lahko na zgodnjih in srednjih legah opazovali cvetenje črnega trna in rumenega dreva. Na jugu in zahodu države ter tudi na vzhodnem delu so v tem času že cvetele marelice, ringloji in slive. V teh delih Slovenije je narava zelo pohitela z razvojem, za skoraj tri tedne. Nagel razvoj je bilo opaziti tudi pri češnji, ki je na zgodnjih osončenih legah zacvetela v času po 18. marcu. Poleg naštetih rastlin je pričakovano naglo z razvojem začela tudi akacija. Na zelo zgodnjih legah obalnega dela smo že lahko opazovali cvetne poganjke. Na jugu in vzhodu države so v večjem deležu že bili počeni brsti z do 1 cm dolgimi poganjki. Slika, ki smo jo ta čas videvali v naravi, je bila takšna, da negativnih temperatur ne bi smelo biti vse do jesenskega časa. Rastline so pri

takšnem fenološkem razvoju namreč zelo občutljive na pozebo, ki bi močno zmanjšala pridelavo medu.

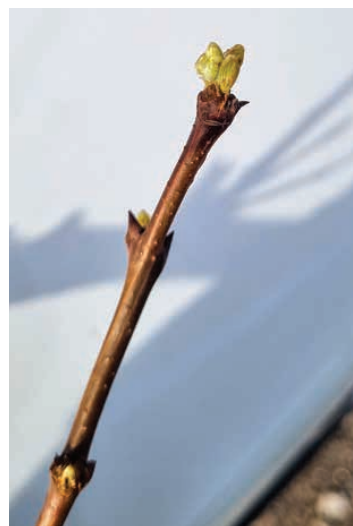
Na srečo je letošnje leto javor v ciklu razmnoževanja in bo posledično imel večje število cvetov, kar je dobro opisal že Jure Justinek v marčevskem Čebelarju, kjer si o tem lahko več preberete. Veljalo bi dodati kakšno besedo o stanju smreke, pašo na njej si želimo že vse od leta 2017. Predvsem si želimo množične pojavitve velikega in malega kaparja, ki zaradi svojega razvoja potrebujeta več let ugodnih pogojev, da bi se namnožila do te mere, da bi lahko povzročila oz. omogočila pašo. Kapar preživi zimo v stadiju ličinke, iz katere se spomladi razvije samička, ki na mestu prezimitve začne sesati drevesni sok ter začne svojo povečano dejavnost in rast v času, ki sovпада s cvetenjem vrb. Tako kot pri rastlinah je tudi pri povzročiteljih medenja pomembno, kakšne so temperature ponoči in podnevi, koliko je dolg dan in koliko je vlage v tleh. Ko samička že približno en mesec uspešno sesa drevesni sok in raste, se pojavijo tudi samčki, katerih edina naloga je iskanje samičke in parjenje z njo. Po parjenju samčki poginejo, samička pa v svojem telesu inkubira jajčeca, pri velikem kaparju vse od sredine junija do sredine julija oz. pri malem kaparju vse od sredine julija do sredine avgusta. Čas valjenja jajčec v materinem telesu je odvisen od lege rasti drevesa (toplejše ali hladnejše, sončne ali senčne lege). Ko so

Cvetni brsti na breskvi in Ajdovščini

Črni trn v Lendavi

Poganjki na akaciji v Koprju

Sivozelena smrekova ušica

Sivozelena smrekova ušica, vzorci vej 17. 2. 2024

Foto: Aleš Bozovičar

jajčeca zrela, se iz njih izležejo ličinke prve generacije. Takrat matere poginejo. Ličinke predrejo steno materinega telesa in se razlezejo po smrekovi veji. V tem trenutku je ključno, da je vreme mirno, brez padavin, saj je tako uspeh ugnездitve ličink največji. Večje število uspešno ugnезdenih ličink pomeni tudi več uspešno prezimljenih.

Pomembno pa je vreme tudi pozimi. Ob neugodnih pogojih so izgube lahko zelo velike, zaželeno je sicer hladno vreme s snežnimi kapami na smrekah, brez izrazitih temperaturnih nihanj. Sneg deluje kot izolator, hkrati pa ob taljenju zagotavlja prepotrebno vlago za razvoj rastlin in kaparjev ter tudi drugih povzročiteljev medenja. Mraz kaparjem, dokler so v fazi mirovanja, ne škoduje. Nevaren pa je v času, ko se kaparji že prebudijo in začnejo sesati drevesni sok. Ko so enkrat aktivni, jih pozeba lahko močno prizadene. Za zadostno število osebkov kaparja je torej potrebnih več ugodnih dejavnikov, ki morajo biti naklonjeni razvoju kaparja več let zaporedoma. V enem samcatem letu se število osebkov ne more povečati toliko, da bi njihova pojavnost zadoščala za omembe vredno pašo, razvojna faza kaparjev poteka namreč celotno vegetacijsko dobo rastlin v posameznem letu.

Kakšno bo stanje letos, smo opazovali s pomočjo predhodno nabranih smrekovih vejic, ki smo jih namestili v vaze in postavili na okenske police v notranjosti hiše. Na ta način kapar, če je prisoten na veji, začne prej svoj razvoj in s štetjem osebkov lahko predvidevamo, na katerem območju so obeti za njegovo povečano številčnost in posledično izločanje boljši. Kot že kar nekaj zaporednih let tudi letos vzorčenje vejic ne kaže dobrih obetov. Posamezni kaparji so se razvili le na vejicah z območja Pokljuke, vznožja vzhodnega dela Snežnika in Goteniške gore na kočevsko-ribniškem območju. Vremenske neprijetnosti, ki se pojavljajo v zadnjih letih, zagotovo negativno vplivajo na njegov

razvoj in se težko namnoži do tolikšne mere, da bi obetal pašo. Na vzorcih pa so se razvile sivozelene smrekove ušice, ki sicer veljajo za manj pomembne povzročiteljice medenja, vendar se ob podnebnih spremembah, ki smo jim priča, lahko tudi tu kaj spremeni. Ne glede na rezultate vzorcev bo kakšna mikrolokacija lahko kazala drugačno sliko in bo število kaparjev znatnejše in obetavnejše, zato stanje preverjajte tudi sami. Če na deset pregledanih kolenc smrekovih vejic najdete dva kaparja, je to že lahko obet za pašo. Stanje smreke in drugih medovitih rastlin ter povzročiteljev medenja bomo intenzivno spremljali tudi letos in vas o tem obveščali z objavami na spletni strani ČZS in telefonskem odzivniku na tel. št.: 01 729 61 20, kjer lahko tudi vsakodnevno spremljate podatke samodejnih opazovalnih postaj.

Vsem skupaj želim uspešen razvoj čebeljih družin ter ugodne pašne razmere celo sezono.

Naj med!

Veliki smrekov kapar, vzorec s Pokljuke 10. 2. 2024

Foto: Aleš Bozovičar

Čebelarjeva opravila v aprilu

Tomaž Granda (tomaz_granda@hotmail.com)

V aprilu se narava dodobra prebudi in čebelam ponudi nektar in velike količine cvetnega prahu. Hkrati se povečuje tudi obseg zalege, odvisen od kakovosti matice, vremenskih razmer in dotoka hrane. Med pregledi lahko opazimo prvi večji vnos letošnjega medu in cvetnega prahu.

Foto: Jernej Auguštin

Satje, neprimerno za nadaljnjo uporabo

Pregled

Posebno pozornost mora čebelar nameniti širjenju družine in ob dobri paši dodajanju satnic. Sicer se v družini pojavi rojilno razpoloženje, čebele začno vleči prve matičnike, in če čebelar ne poseže v panj, se pojavijo tudi prvi roji. Dodajanje satnic je nujno, saj mora čebelar v skladu z dobro čebelarsko prakso umikati iz uporabe temno, večkrat zaleženo satje. Sam poskušam doseči menjavo približno tretjine satja v sezoni. Menjava satja je pomemben preventivni ukrep, saj se v satju lahko zadržujejo spore bakterij in gliv. Prav tako se z vsako generacijo čebel prostornina satnih celic manjša, kar lahko vpliva na velikost čebel. Točenje iz starejšega satja je lahko tudi tvegano, če uporabljamo sredstva za zatiranje varoj, katerih aktivna snov se lahko nabira v vosku in prehaja v med.

Čebelje družine v aprilu pregledujem v najtoplejšem delu dneva. Takrat je čebel v panju najmanj, kar olajša in skrajša čas pregleda. Če v marcu še nisem širil družine, to naredim v začetku aprila, če so za to ustrezni pogoji. Z dodajanjem že zgrajenih satov povečam površino, kjer bo matica zalegala. Ko družina zaseda celotno plodišče in podseda, začnem prevešati. Odkrito čebeljo zalego prestavim (prevesim) v medišče. Če ti sati vsebujejo zimsko zalogo, jih označim z risalnim žebličkom, saj si ne želim točiti ostankov sladkorne raztopine (sladkorne krme). Pri prevešanju proti koncu meseca aprila sem izjemno pozoren na stanje v naravi, saj se bliža cvetenje robinije (pri meni večinoma v začetku maja). Če robinja ne pozebe, v aprilu v nakladnih panjih čebeljim družinam dodam čebele in zalego iz rezervnih družin in s tem povečam njihovo številčnost in moč. Posledično so čebelje

družine sposobne na glavni paši izkoristiti večje količine nektarja. Pred posegom pregledam obe družini ter se na podlagi strnjenosti zalege in njene količine odločim, katero matico bom obdržal. Matično rešetko vstavim med prvo in drugo naklado in panju dodam tretjo naklado. Med drugo in tretjo naklado vstavim časopisni papir, ki ga nekoliko naluknjam, ter na to mesto vstavim še lesen, okoli centimeter debel okvir z izrezanim žrelom. Nato v sredino zgornje naklade zložim sate z zalego in čebelami iz rezervne družine, ki jih označim z risalnim žebličkom. Dodam 1–2 nezgrajena sata, preostali prostor pa dopolnim z že zgrajenimi sati. Rezervne družine ne preselim v celoti. Dva do tri sate, na katerih je tudi matica, obdržim in prazen prostor zapolnim s sati. V oslavljeni rezervni družini pustim sate z zimskimi zalogami, saj si jih ne želim v medišču gospodarne družine, hkrati so tudi pomemben vir hrane za oslajeno rezervno družino. Po nekaj dneh bodo čebele razgrizle časopis ter se združile s spodnjo družino.

Če brsti robinije pomrznejo, se proti koncu meseca osredotočim na izdelavo prvih narejencev. Doma imam 7- in 9-satne prašilčke. Na začetku sezone družine

Cvetovi robinije (Robinia pseudacacia), pogovorno imenovana kot akacija

Foto: Arhiv CZS

Foto: Tomaž Granda

Osmukanik na pročelju panja

narejam v 9-satne, saj bo imela čebelja družina še celotno sezono čas, da se razvije in razširi. Iz zelo močnih gospodarskih ali rezervnih družin (tistih, ki jih ne prodam) poberem sate za izdelavo narejencev. Za narejence uporabim dva sata pokrite zalege, sat z zimsko zalogo hrane in nezgrajene sate. Po 5–7 dneh novo družino pregledam in potrgam vse zasilne matičnike ter dodam pokrit matičnik iz družin z želenimi lastnostmi ali kupljenega pri vzrejevalcu matic. Ko se zalega v narejencu poleže, izvedem tudi zatiranje varoj. Narejenec je priporočljivo prepeljati na drugo lokacijo (z veterinarskim potrdilom), saj se tako izognemo vrnitvi pašnih čebel v prejšnjo družino. Z očetom sama izdelujeva prašilčke, kar nama omogoča tudi veliko mero eksperimentiranja.

Foto: Arhiv ČZS

Regrat

Čebele na osmukalniku

Foto: Arhiv ČZS

Če je vreme v aprilu muhasto oz. slabo in čebele nimajo dovolj hrane, jih je treba dohraniti s sladkorno raztopino. Zaradi velike živalnosti družine in velikega obsega zalege je poraba hrane v tem času zelo velika.

April je tudi mesec, ko lahko namestim osmukalnike cvetnega prahu. Te namestim na začetku cvetenja regrata. Prvih nekaj dni pustim odprto mrežico za osmukanje cvetnega prahu ter s tem pripomorem k lažjemu navajanju čebel na novo pročelje panja. Cvetni prah pobiram vsak večer, da ne plesni. Svežega očistim in shranim v zamrzovalniku. Obvezno prekinem osmukanje, če opazim poapnelo zalego ali intenzivno škropljenje sadnega drevja in v času pomanjkanja paše. V AŽ-panjih uporabljam zunanje plastične osmukalnike, v nakladnih pa notranje.

Stanje v naravi

V naravi cvetijo sadno drevje, javorji in druge medovite zelnate rastline, ki omogočajo pridelavo cvetličnega medu. Najbolj medovit je na mojem območju zagotovo regrat, ki najpogosteje raste na degradiranih območjih in močnejše gnojnih travnikih. Sam bolj zagovarjam kakovost kot količino, zato sem bolj vesel vrstno bogatega travnika, s katerega čebelar ponavadi iztrži manj pridelka. V drugi polovici aprila zacveti tudi oljna ogrščica. Čebelnjak imam v ekstenzivni kmetijski krajini, ki zaradi naklonin terena onemogoča intenzivno pridelavo, zato s to pašo nimam izkušenj, vendar lahko čebelar prepelje čebele na pašo, pri čemer pa mora upoštevati predpise.

Mineva 110 let od rojstva prof. dr. Jožeta Riharja

Janez Gregori, prof. biol.

S tem spominskim zapisom se skušamo skromno oddolžiti prof. dr. Jožetu Riharju za njegov izjemni vsestranski prispevek k slovenskemu čebelarstvu.

Foto: Milan Meglič

Prof. dr. Jože Rihar (desno) s svojo soprogo Vero in avtor tega zapisa v Podkorenu septembra 1998

Jože Rihar se je rodil 17. aprila 1914 v Gabrju, vasi med Dobrovo in Polhovim Gradcem, umrl pa 12. aprila leta 2002 v Ljubljani, kjer je bilo v Rožni dolini njegovo stalno bivališče. Diplomiral je leta 1939 in doktoriral leta 1965 na agronomski fakulteti v Beogradu z nalogo »Periodičnost pojavljanja mane zelene hojeve ušice (*Buchneria pectinatae* Nördl.) v SR Sloveniji in njen vpliv na razvoj čebeljih družin«. Delal je kot okrajni agronom v Novem mestu (1939–1944), nato v kmetijski upravni službi, leta 1953 je začel predavati na agronomski fakulteti v Ljubljani, kjer je bil od leta 1975 redni profesor. V letih od 1954 do 1961 je delal na Kmetijskem inštitutu Slovenije, od 1964 do 1981 pa na Zavodu za čebelarstvo Slovenije in ga do leta 1978 tudi vodil. Ves čas je vzgajal in za čebelarstvo navduševal številne sodelavce. Svoje čebelarstvo, predvsem praktično znanje, je zaokrožil v knjigi *Praktično čebelarjenje* (1956), ki je bila dolga leta

spremljevalka uka željnih čebelarjev. Kot visokošolski predavatelj je tudi na tej ravni skrbel za čebelarstvo izobraževanje mladih. Poudariti je treba tudi njegov pomemben prispevek pri ustanovitvi Čebelarskega muzeja v Radovljici. Za svoje delo je prejel Glavarjevo nagrado.

Dr. Rihar je za napredek čebelarstva deloval tudi kot organizator. Med drugim je želel, da bi Slovenci imeli ustanovo, ki bi po teoretični in praktični plati skrbela za napredek čebelarstva. Leta 1968 se je zavzemal za gradnjo čebelarskega poskusnega in učnega zavoda, ki naj bi se združil z Zavodom za čebelarstvo. Lokacija naj bi bila na zemljišču Biotehniške fakultete v Ljubljani pod Rožnikom. Pobudo, ki jo je med drugimi podpirala tudi Čebelarska družina Vič, je v obliki odprtega pisma poslal na več naslovov, a uspeha ni bilo. Omeniti velja, da Riharjevo strokovno delo ni bilo

omejeno le na domovino, ampak je segalo tudi čez meje, med drugim se je izpopolnjeval v Švici, na Poljskem in v Franciji. Dejavno se je v tujini udeleževal čebelarških kongresov, njegove teme pa so bile v glavnem gozdno medenje, kranjska čebela in čebelarška zgodovina.

Leta 1968 ga je izvršni odbor Apimondie imenoval za predsednika skupine »Medenje in pridelovanje mane«. V tujini si je pridobil sodelavce in prijatelje. Med temi je bil prav gotovo tudi gospod Raymond Borneck, častni predsednik Apimondie.

Pomemben je prispevek Riharja na področju selekcije kranjske čebele in vzreje matic. Svoje bogato znanje in izkušnje je vtikal v knjigo *Vzrejajmo boljše čebele* (1972). Posvetil jo je Antonu Janši, »prvemu vzrejevalcu matic in svojemu vodniku, ob 200-letnici njegovega delovanja«, kot je zapisal v posvetilu. Sklad Borisa Kidriča je dr. Riharju denarno omogočal raziskave naše čebele in tako je lahko v knjigo vnesel tudi rezultate domačega raziskovalnega dela, kar delu daje še posebno vrednost. Vsak vzrejevalec matic dobi v njej skoraj vse napotke, potrebne za svoje delo. Obsežen del knjige je posvečen selekciji čebel. Rihar je svoje znanstvene napore posvečal iskanju čim čistejše naše čebele, kranjske sivke. Ugotovil je, da se donos medu bistveno poveča, če so matice medrodovni križanci. Njegov cilj je bil priti do čebele, ki bi, poleg vrhunske donosnosti medu, imela tudi druge dobre lastnosti, kot sta mirnost in odpornost na bolezni, ter bila naj bi tudi rasno čista. Na osnovi raziskovalnega dela je ugotovil, da se pri nas čebele tudi krajevno razlikujejo. Utemeljil je različne krajevne različke ali ekotipe kranjske čebele v Sloveniji.

Drugo področje, na katerem je deloval dr. Rihar, je raziskovanje gozdnega medenja, ne nazadnje je bila to tema njegovega doktorata leta 1965. Posvečal se je tudi organizaciji paš. Več let je uspešno vodil opazovalno službo gozdnega medenja v Sloveniji in razvil metode za napovedovanje gozdnega medenja. Že leta 1946 lahko prebiramo v *Slovenskem čebelarju* njegova poročila o delovanju opazovalnih postaj (ki jih je kasneje imenoval obveščevalne postaje in opazovalnice). V glavnem so izhajala mesečno, končala pa so se z letom 1965, ko je opazovalno službo prevzelo podjetje Medex. V naslednjih letih v *Slovenskem čebelarju* še zasledimo dr. Riharjeve članke na temo gozdnega medenja. Svoja spoznanja je strnil v knjigi *Mana iglavcev, napovedovanje gozdnega medenja* (1992).

Riharjevo srčno zanimanje je veljalo biologiji čebel in na tej osnovi je skušal dognati, kakšen panjski sistem bi bil najboljši za našo čebelo. Poglobljal se je v nauke Antona Janše in jih skušal prilagoditi sodobnemu načinu čebelarjenja. Pri njem je dobil potrditev, da se velikosti čebelje družine prilagaja samo panj, katerega prostornino lahko čebelar spreminja glede na trenutne potrebe. Anton Janša je prostornino

panja povečeval z različnimi dokladami, predvsem nakladami in podkladami, rojenje pa je pri panjih, ki so že imeli naklado, preprečeval tako, da je pod njo vstavil medkldo. Čebele so nastali prostor takoj začele zapolnjevati z novim satjem in rojilno razpoloženje jih je minilo. Pri sodobnem čebelarjenju je neomejeno spreminjanje prostornine z nakladami možno samo pri nakladnih panjih. Zato se je dr. Rihar odločno zavzemal za njihovo uvajanje tudi pri nas. V knjigi *Čebelarjenje v nakladnem panju* (1975) je zapisal, kaj mora čebelar vedeti pri tem načinu čebelarjenja. Pri pisanju so mu bile v pomoč lastne izkušnje, navaja pa tudi dolg seznam literature, od koder je črpal podatke. Knjiga je dragocen prispevek k slovenskemu čebelarstvu, dragocen poskus, kako slovenski čebelarski voz premakniti naprej, vendar danes ugotavljamo, da se ni dosti premaknil.

Rihar se je zanimal tudi za zdravstveno varstvo čebel. Kot avtorja ali soavtorja ga srečujemo v različnih publikacijah o čebeljih boleznih, izraziteje pa izstopa s pojavom varoze in njenim širjenjem na našem ozemlju. Takrat se je v našem čebelarstvu marsikaj spremenilo, glavna skrb sta postala način, kako zajedavca uspešno brzdati, in iskanje primernih sredstev proti njemu. Rihar se je z vso odločnostjo zavzemal za uporabo naravnih sredstev, predvsem organskih kislin. Vso problematiko obvladovanja varoze s sonaravnimi sredstvi je strnil v knjigi *Varoza čebel* (1985). Da je bila njegova odločitev pravilna, potrjuje tudi, da so njegovi predlagani postopki enaki, kot je danes uradna usmeritev Evropske skupnosti. Žal se je naša uradna stroka odločila za zdravljenje varoze s kemičnimi sredstvi. Nekateri čebelarji pa še vedno sledimo njegovim predlaganim postopkom.

Opus prof. dr. Jožeta Riharja ni vreden občudovanja samo po svojem obsegu, ampak tudi po vsebini. Je vzor natančnega pisanja v stroki, ko mora biti vse jasno zapisano in dokumentirano. Imel je sposobnost, da je vedno znal osvetliti srž določenega vprašanja in tudi nakazati najbolj optimalno rešitev zanj. Imel je izrazito raziskovalni pristop. Govoril je natančno, z izbranimi besedami, tako kot lahko govori nekdo, ki ima bogato strokovno znanje in obvlada kulturo jezika. Njegove knjige se še danes uporabljajo kot učbeniki pri čebelarskem usposabljanju.

Obdobje ustvarjalnosti prof. dr. Jožeta Riharja, ki je postavil temelje za sodobnejši pristop k čebelarjenju, je zaznamovano z vsem zgoraj povedanim. Namesto da bi se oklenili njegovega učenja, so mu tisti, ki so tedaj lahko vplivali na razmere v našem čebelarstvu, žal začeli obračati hrbet. Vprašanje, zakaj se je to zgodilo, še čaka na odgovor. Iskreno želimo, da bi končno spoznali vrednost Riharjevega izročila, da bi končno spoznali, kakšna dragocenost je to lahko pri čebelarskem izobraževanju.

Vabilo predavateljem

Predavatelje vabimo, da se nam pridružijo na 1. Riharjevem dnevu, ki bo v sredo, 17. aprila 2024, ob 15. uri v Čebelarstvu domu Polhov Gradec (Polhov Gradec 72). Na ta dan bomo obeležili 110-letnico rojstva prof. dr. Jožeta Riharja. V spomin na njegova dela in prenos znanja bo dan namenjen usposabljanju predavateljev, ki izobražujejo v čebelarstvu.

Ogledali si bomo razstavo del prof. dr. Jožeta Riharja in se udeležili programa:

15.00–16.00 Predstavitev in spomin na prof. dr. Jožeta Riharja – Janez Gregori, prof. biol. in

Milan Meglič, čebelar, oec.

S svojim sodelovanjem in dosedanjim delom sta prispevala k razvoju čebelarstva pod mentorstvom profesorja Jožeta Riharja.

16.00–17.00 Dobra čebelarska praksa na Slovenskem – Simon Golob, dipl. inž. kmet. zoot.,*

svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja JSSČ pri Čebelarski zvezi Slovenije.

17.00–17.15 Odmor.

17.15–18.15 Sodobni model izobraževanja odraslih – Mirjam Dominko, prof.,

INLPTA trener, INLPTA mojster coach,**

samostojna svetovalka, trenerka ter zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije.

Od leta 1992 vodi podjetje Candor-Dominko.

18.15–19.15 Dobra čebelarska praksa in prenos znanja na Hrvaškem – dr. med. vet. Zlatko Tomljanovič,**

strokovni svetovalec za čebelarstvo pri Hrvaškem zavodu za svetovanje v kmetijstvu.

Prosimo, da svojo udeležbo sporočite na e-naslov: info@czs.si. Vljudno vabljeni!

* V sklopu Javne svetovalne službe v čebelarstvu (JSSČ).

** V okviru podintervencije usposabljanja v čebelarstvu za programsko leto 2024.

Za večje donose

S pozornim, večkratnim branjem knjig, prof. dr. Jožeta Riharja

VZREJAJMO BOLJŠE ČEBELE

MANA IGLAVCEV

**NAPOVEDOVANJE GOZDNEGA
MEDENJA**

boste s kranjsko sivko z lahkoto dosegli večje donose.

Knjige lahko naročite na tel.: 041-410 171. breda.zle@siol.net

Prijava na 46. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev

Letošnje 46. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev bo potekalo v soboto, 11. maja 2024, na Osnovni šoli Pivka, Prečna ulica 3, 6257 Pivka. Mentorji čebelarskih krožkov lahko svoje tekmovalne ekipe prijavite v spletnem obrazcu, objavljenem na spletni strani ČZS do vključno 5. aprila 2024. Poznejših prijav zaradi organizacije tekmovanja ne bomo upoštevali. Se veselimo snidenja v Pivki!

Za informacije glede prijave lahko pokličete na tel št.: 01 7296 111

ČZS

Foto: Arhiv ČZS

73. občni zbor ČZS – za predsednika ponovno izvoljen Boštjan Noč

Na 73. občnem zboru, ki je potekal 9. marca 2024 in je bil hkrati volilni občni zbor, je bil **za predsednika ČZS ponovno izvoljen Boštjan Noč**.

Občnega zbora se je udeležilo **139** delegatov čebelarških društev. Boštjan Noč, edini kandidat za predsednika, pa je bil podprt z 90,65 % glasov vseh pristnih delegatov na občnem zboru. Občni zbor je potrdil vse predlagane sklepe soglasno.

Za člane Upravnega odbora ČZS so bili izvoljeni: za primorski volilni okoliš Tilen Koleča, za notranjskega Rajko Anzeljc, za obalno-kraškega Jani Atelšek, za celjskega Mark Golobb in Tomaž Gorenšek, za gorenjskega Anže Perčič in Mitja Smrdelj, za posavskega Aleš Staroveški, za belokranjskega Bojan Pavlin, za dolenskega Anton Koželj, za koroškega Rudolf Vogel, za zasavskega Franc Lazar, za ljubljanskega Nina Ilič, Aleš Šuštar in Vitomir Mlinarec, za pomurskega Štefan Šemen in Janez Vencelj ter za podravskega Stanislav Kitak in Andrej Pliberšek. **Za člane nadzornega odbora so bili izvoljeni:** Jakob Presečnik, Janko Prebil, Danijela Aber, Branko Obranovič in Marjan Korošec. **Za člane častnega razsodišča so bili izvoljeni:** Polde Sešlar, Pavel Praper, Tomaž Svete, Drago Slanič in Emil Kumer,

Po sklepu dosedanjega upravnega odbora so bila podeljena tudi odlikovanja Antona Janše I. stopnje spodaj navedenim prejemnikom posameznikom in podeljena odlikovanja Antona Janše I. in II. stopnje ter častne diplome spodaj navedenim čebelarskim društvom. Podeljene so bile tudi značke zvestobe mentorjema čebelarskih krožkov, nagrada Antona Žnideršiča in nagrada Petra Pavla Glavarja.

Odlikovanje Antona Janše II. stopnje je prejelo ČD Puconci, ki v letu 2024 praznuje 70. obletnico svojega delovanja. **Odlikovanja Antona Janše I. stopnje** so ob 90. obletnici svojega delovanja prejeli ČD Senovo - Brestanica, ČD Ig, ČD Bloke - Nova Vas in ČD Sevnica.

Častno diplomu Antona Janše za 110. obletnico svojega delovanja so prejela: ČD Mežica, ČD Dravograd, ČD Prevalje, ČD Ravne na Koroškem in ČD Črna na Koroškem.

Čebelarji, ki **so prejeli odlikovanje Antona Janše I. stopnje**, so: **Mišo Serajnik** na predlog ČD Bohinj; **Jožef Friderik Mali** na predlog ČD Goriče; **dr. Peter Kozmus** na predlog ČD Podčetrtek; ČD Šmihel na **avstrijskem Koroškem** na predlog ČD Peter Močnik Studenci - Pekre, ČD Ravne na Koroškem, ČD Zagorje in ČD Mežica; **Darko Miklavčič** na predlog ČD Fran Lakmayer Preddvor; **Janez Bauer** na predlog ČD Slovenj Gradec - Mislinja; **Milan**

Meglič na predlog predsednika ČZS Boštjana Noča; **Marko Alauf** na predlog ČD Ljubljana Moste - Polje; **Jože Kuhar** na predlog ČD Puconci; **Janko Goričan** na predlog ČD Dravograd; **Marjan Koderman** na predlog ČD Krtina - Dob.

Značko zvestobe in priznanje za desetletno delo v čebelarskem krožku sta prejela: **Mirko Hrovat** na predlog ČD Trebelno - Mokronog in **Vincenc Perne** na predlog ČD Trzič.

Nagrado Antona Žnideršiča na predlog ČD Zagorje je prejel g. Jože Smrkolj. Gre za nagrado, ki jo inovator prejme za izvirne novosti ali izboljšave (invencije) na področju tehnologije čebelarjenja in jih avtor daje na razpolago vsem čebelarjem. Čebelarska tehnična Beconn to zagotovo je.

Nagrada Antona Žnideršiča je tudi denarna nagrada.

Na predlog predsednika Boštjana Noča sta nagrado Petra Pavla Glavarja prejeli dr. Nataša Lilek in dr. Andreja Kandolf Borovšak. Nagrada Petra Pavla Glavarja zajema objavo izvirnih avtoriziranih teoretičnih del uporabne vrednosti izjemnega pomena za napredek čebelarstva ter objavo znanstvenih prispevkov, diplomsko nalogo, problemskoanalitično obdelane teme in podobne dosežke uporabne vrednosti s področja čebelarstva.

Vsa leta, ko sta bili še zaposleni na Čebelarski zvezi Slovenije, sta prispevali k raziskovalnemu delu na področju čebelarstva.

Tudi nagrada Petra Pavla Glavarja je denarna nagrada.

Boštjan Noč se je odločil, da bo **predsednikovo priznanje v letu 2024** podelil naslednjim prejemnikom: **Albinu Zajcu** za skrbnost in urejenost Čebelarskega centra Slovenije, **Tereziji Zajc** za skrbnost in urejenost Čebelarskega centra Slovenije, **Vladimirju Fajdigi** za uspešno izvedeni IMYB, **151. helikopterski eskadrilji** za požrtvovalno delo v času poplav, **Tomažu Habetu** za izdajo pesmarice Glasbene čebelice in **Jožefu Švaglju** za izjemni prispevek v čebelarstvu.

Barbara Dimc, tajnica ČZS

Zahvala!

Vsem čebelarskim društvom, ki so mi dala podporo, in vsem društvom, ki so mi dala glas na občnem zboru ČZS, se iskreno zahvaljujem. Še vnaprej si želim tako dobrega sodelovanja. Če imate konkretne predloge za izboljšavo dela ČZS, sem vam na voljo na: nobc@czs.si ali 040 436 512.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Občni zbor ČZS soglasno sprejel naslednje sklepe:

Občni zbor ČZS pooblašča predsednika ČZS s sodelavci, da oba spodnja sklepa zastopajo na vseh sestankih z institucijami, ki so pristojne za uresničitev obeh sklepov. Oba sklepa naj se posredujejo predsedniku Vlade RS, resornemu ministrstvu ter vsem poslanskim skupinam Državnega zbora RS. Prav tako naj ČZS zaprosi za sestanek s predsednikom Vlade RS, da se mu omenjena sklepa podrobneje predstavita.

1. Zagotovitev finančne podpore vsem čebelarjem za vsako čebeljo družino, vpisano v osrednji register čebelarjev, kot nadomestilo za opravevalni servis čebel. Z uresničitvijo te pobude bo država dokazala, da je v Sloveniji čebelarstvo res »način življenja« in si zato zasluži posebno pozornost in konkretno podporo!
2. Zagotovitev sistemske pomoči v primeru naravnih nesreč (pozeba, suša, toča ...) in posledično slabe letine čebelarjem, ki živijo izključno od te panoge. S tem se bo zagotovilo predvidljivejše poslovno okolje v poklicnem čebelarstvu.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Nagrajenki dr. Nataša Lilek in dr. Andreja Kandolf Borovšak

Dr. Nataša Lilek in dr. Andrejo Kandolf Borovšak sem predlagal za Glavarjevo priznanje in vesel sem, da so organi ČZS moj predlog soglasno potrdili! Obe sta pustili velik pečat na ČZS in vesel sem, da nam po svojih močeh pomagata še naprej. Obe sta vedno dobrodošli na ČZS!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Jože Smrkolj je denarni del nagrade namenil za defibrilator na ČZS!

Jože Smrkolj je na občnem zboru ČZS prejel priznanje Antona Žnidaršiča za inovacijo. Nagrada Antona Žnidaršiča je tudi denarna. Jože se je finančnemu delu nagrade v celoti odpovedal in ga namenil postavitvi defibrilatorja na stavbi ČZS. Hvala, Jože, za plemenito gesto!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Povabilo na okroglo mizo čebelarskega turizma

Čebelarstva zveza Slovenije razvija čebelarstvo turizem že od leta 2007. Od takrat smo certificirali 45 čebelarstev turizmov in razvili in popestrili čebelarstvo ponudbo za širšo javnost po celotni Sloveniji.

Prav tako smo v letu 2023 nadgradili čebelarstvo turizem s programom Top Bee, ki ga bomo plasirali tudi izven naših meja.

V številnih občinah imajo čebelarstvo učne poti, imamo Hišo kranjske čebele, Čebelarstvo muzej Radovljica, zasebne čebelarstvo muzeje, apiterapevtske čebelnjake ...

Tako krepimo svojo čebelarstvo in kulturno dediščino in s tem širimo obzorja tudi našim znanjem.

Povezanost je tista, ki nas drži skupaj, in mnogo lažje smo prepoznavni v tovrstni dejavnosti, zato vas vabimo na:

okroglo mizo, ki bo 11. aprila ob 16. uri v Čebelarstvu centru na Brdu pri Lukovici.

Cilja okrogle mize sta odgovor, kako priti do profesionalizacije trženja čebelarstva turizma, in ustanovitev gospodarskega »grozda« ključnih ponudnikov, ki bodo motivirani in finančno podprli tovrstno dejavnost.

Prosim, da svojo udeležbo potrdite na telefonsko številko: 041 370 409 ali: barbara.dimc@czs.si najkasneje do 9. aprila 2024.

Vabljeni!

Razpis za čebelarstvo praznike v letih 2025, 2026 in 2027

ČZS vabi vse čebelarstvo organizacije k sodelovanju pri soorganizaciji slovenskega čebelarstva praznika v letih 2025, 2026 in 2027. Slovenski čebelarstvo praznik praznujemo na soboto, ki je najbližja 20. maju, rojstnemu dnevu Antona Janše.

Čebelarstvo organizacije vabimo, da izrazijo pisno namero za prevzem soorganizacije slovenskega čebelarstva praznika v letih 2025, 2026 in 2027 ter jo do 30. junija 2024 posredujejo na naslov ČZS (barbara.dimc@czs.si).

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

Barbara Dimc, tajnica ČZS

Foto: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vabilo na predavanje Promocija in trženje čebeljih pridelkov in storitev

Čebelarstva zveza Slovenije vas vabi na zanimivo predavanje o promociji in trženju čebeljih pridelkov in storitev. V današnjem času je zelo pomembno, kako uporabiti metode in pristopiti k promociji trženja svojih proizvodov in storitev. Pomemben je tudi komunikacijski kanal promocije za trženje.

Zanimiv in pester nabor nasvetov vam bo ponudil **g. Peter Ribič iz Biotehničnega centra Naklo v sredo, 24. aprila 2024, ob 16.30 v Čebelarstvu centru Slovenije na Brdu pri Lukovici. Predavanje bo trajalo tri šolske ure.**

Vljudno vabljeni.

Cena za člane ČZS: 40,00 EUR.

Cena za nečlane ČZS: 80,00 EUR.

Število mest je omejeno.

Prijave zbiramo do 19. aprila 2024 po elektronski pošti: barbara.dimc@czs.si ali po telefonu: 041 370 409.

Čebelarstva zveza Slovenije

ApiSlovenija

Sejem ApiSlovenija je v letu poleg svetovnega dne čebel eden največjih dogodkov, namenjenih čebelarjem. Sejem smo odprli s slavnostnim dogodkom in čebelarstvo himno, ki jo je ubrano zapel Moški komorni pevski zbor ČZS. Pozdravno nas je nagovoril mag. Robert Otorepec, izvršni direktor Celjskega sejma, sledil je govor dr. Blaža Germška, državnega sekretarja na MKGP-ju. Kot zadnji je govorniški pult zavzel Boštjan Noč, predsednik Čebelarstva Slovenije, ki je v svojem govoru poudaril:

»Brez čebel ni opravevanja, brez slovenskih čebelarjev ni slovenskih čebel, če ne bo slovenskih čebel, ne bo slovenske hrane, če ne bo čebel, potem ne potrebujemo nobenih podpor več v čebelarstvu, zato je sedaj skrajni čas, da država prisluhne zahtevi čebelarjev, stari že 20 let, in vsakemu čebelarju za vsak panj pomaga. Pred 20 leti smo imeli zagotovljena finančna sredstva MKGP-ja v ta namen, a ni bilo zakonske podlage, sedaj ta je. Vemo, kakšne čebelarstvo letine imamo zadnja leta, lansko leto recimo 2 kg po panju, ja, 2 kg po panju ... Zato je bil občni zbor ČZS jassen in soglasen, kaj želimo, zahtevamo, si zaslužimo: podporo za opreševalni servis za vsak panj in zakon za pomoč ob slabih letinah zaradi naravnih nesreč tistim čebelarjem, ki od čebelarstva živijo.

Na žalost pa sedaj vse bolj razumem naše športnike. Tako kot športniki smo tudi mi že nekaj let paradni konj za hvalo naše države po svetu, a doma nas večinoma politika ne sliši oziroma nas ne posluša.

Spoštovana država, če si čebelarstvo kot eden paradnih konj promocije Slovenije in slovenskega kmetijstva v tujini ne zasluži za opreševalni servis čebel ubogih 10 EUR po panju, potem smo res dobri samo za fotografijo, kot večkrat poudarijo tudi naši športniki.

Že smo zaprosili za sestanek pri predsedniku vlade, ministrici na MKGP-ju in vseh poslanskih skupinah. Verjamem v pogovor in dogovor. Protestirati si ne želimo, verjamem, da protesta ne želi niti država.«

Poleg slavnostne prireditve je letošnja ApiSlovenija obiskovalcem in čebelarjem ponudila strokovna predavanja pod okriljem Javne svetovalne službe v čebelarstvu, med katerimi lahko izpostavimo

predavatelja Stafana Fenuccija, ki nam je predstavil svoje čebelarstvo, ki deluje po principu socialnega podjetja, in kako se v Italiji spopadajo s težavami z azijskim sršenom (*Vespa velutina*). Povedal nam je tudi, kakšne načine zatiranja poznajo in kako se tega lotevajo v različnih obdobjih leta glede na razvojni cikel azijskega sršena. Kakšno je stanje na trgu statnic in voska, nam je predavala prof. dr. Lidija Svečnjak. Predavalnico pa so polnili tudi drugi predavatelji, ki so predavali o aktualnih in zanimivih temah. Poleg strokovnega dela sejma smo se obiskovalci lahko za nasvet ustavili na stojnicah strokovne Javne svetovalne službe Čebelarstva Slovenije. Na stojnicah ponudnikov čebelarstva opreme pa smo imeli možnost dokupiti tisto, kar nam je morebiti manjkalo. Z dogodkom smo bili vsi zadovoljni, kar je zadosten razlog, da se ob letu obsorej spet vidimo na istem mestu, na ApiSloveniji.

Naj medi!

ČZS

ČZS oddaja prostore za trgovsko dejavnost

Čebelarstva Slovenije odda v najem prostore za opravljanje trgovske dejavnosti v Čebelarstvu centru Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica. Prostori bodo na voljo za najem s 1. januarjem 2025.

Za dodatne informacije se obrnite na tel. št.: 01 729 61 02 oz. 041 370 409 (Barbara Dimc, tajnica ČZS) ali na e-naslov: barbara.dimc@czs.si.

Čebelarstva Slovenije

Kaj je dokaz, da imamo varne in kakovostne čebelje pridelke? Analizni izvid!

PAKET 1: ČZS zbira **vzorke medu** za brezplačno analizo določanja kakovostnih in mikroskopskih lastnosti medu (vsebnost vode, vsebnost HMF-a, električna prevodnost, pelodna slika in senzorična analiza).

PAKET 2: Kmetijski inštitut Slovenije zbira **vzorke medu** za brezplačno analizo na ostanke kemičnih sredstev za zatiranje varoj (kumafos, timol, razpadni produkti amitraza) in ostankov antibiotikov (stik: bojana.grofelnik@kis.si,

01 280 51 72 in veronika.kmecl@kis.si, 01 280 51 64). Za izvedbo analiz paketa 1 ali paketa 2 potrebujemo **450 g medu**. Med naj bo dostavljen v ustrezni embalaži, ustrezno čist in označen tako, kot ga daste v prodajo. **Vzorec medu je lahko bil pridelan v letu 2023 ali 2024.**

PAKET 3: ČZS zbira vzorce **cvetnega prahu, surovega propolisa** in **voska** za brezplačno analizo ostankov kemijskih sredstev za zatiranje varoj (vsebnost kumafosa, timola in metabolitov amitraza).

Potrebujemo vsaj **100 g cvetnega prahu ali voska oziroma 50 g surovega propolisa**. Vzorec voska mora biti ob oddaji pretopljen.

Ob oddaji vzorca je treba priložiti še pristopni obrazec in izjavo, ki ju najdete na spletni strani ČZS pod rubriko Varna hrana:

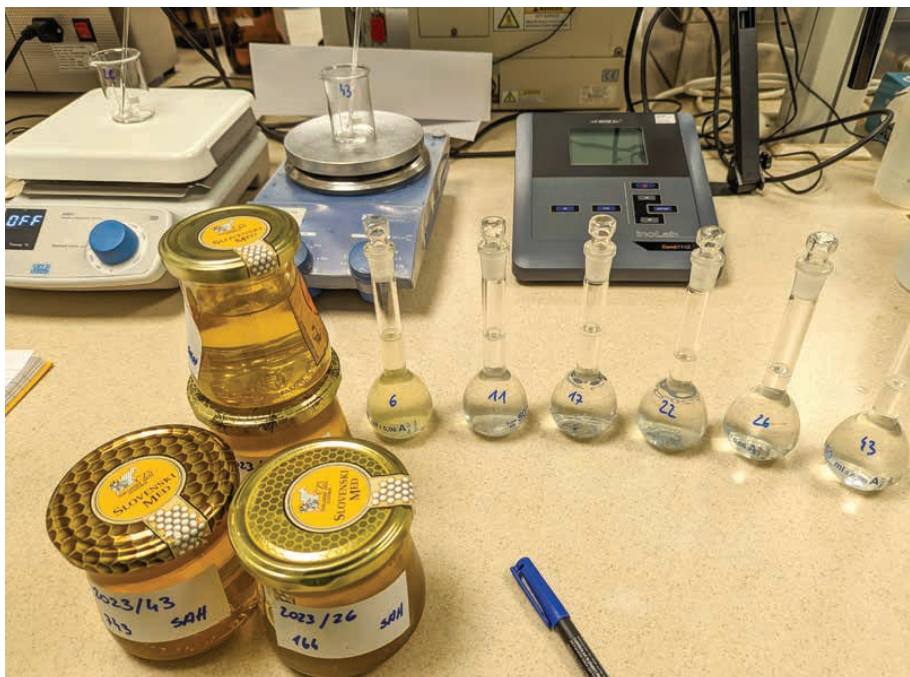

Vsak čebelar lahko odda en vzorec medu v sklopu 1 ali 2 IN en čebelji pridelek v sklopu 3, do zapolnitve prostih mest. Čebelar prejme rezultate analiz z obrazložitvijo in svetovanjem glede na ugotovljeno.

Analize izvajamo v okviru javnega naročila »Analiza čebeljih pridelkov za leto 2024« iz strateškega načrta, ki je financiran iz sredstev državnega proračuna in proračuna Evropske unije.

Več informacij:
aljaz.debelak@czs.si ali 01 729 61 29.

Aljaž Debelak, svetovalec
specialist za zagotavljanje
varne hrane

Pridelujete propolis? Želite izvedeti več o njegovi sestavi in prejeti analizni list?

Letos smo začeli zbirati vzorce propolisa za karakterizacijo po različnih območjih Slovenije. Za analizo potrebujemo **20 g pridelanega propolisa**. Letošnja novost je, da bomo poleg opravljene karakterizacije vzorce propolisa poslali še v **Francijo**, kjer bodo opravili oceno **koncentracije aktivnih sestavin in protibakterijskih lastnosti** propolisa. Za svoj propolis boste prejeli analizni list. Vzorec propolisa za analizo je lahko v prvotnem stanju, torej strgan ali zbran na namenskih pripomočkih. Pri oddaji vzorca propolisa je treba priložiti podatke

čebelarja in lokacijo čebelnjaka, kjer je bil propolis zbran. Zbrane podatke z vzorcem propolisa pošljite na Čebelarsko zvezo Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica, s pripisom za Tomaža Samca. Več informacij o zbiranju propolisa lahko prejmete na telefonski številki: 040 436 517 (g. Samec). Po zaključku analize bo vsak čebelar prejel poročilo o značilnosti svojega propolisa.

Vabljeni k oddaji propolisa.

Tomaž Samec, svetovalec specialist
za zagotavljanje varne hrane

Seznam razporejevalcev na stojišča

Čebelarско društvo	Čebelje paše	Področje	Stik	
ČD Kaminca-Brestanica	Gozdna, kostanj	Kamnica, Brestanica (20 stojišč)	Tomaž Robič	040 321 574, tomazrobic@gmail.com
ČD Šalovci	Akacija	Lucova, Nerađnovci, Martinje, Boreča, Ženavlje, Šulinci, Stanjevcí, Gornji Petrovci, Adrijanci, Peskovci	Darko Časar	041 343 472, darkocasar@gmail.com
		Čepinci, Markovci, Budinci, Dolenci, Šalovci, Hodoš, Krplivnik, Peskovci	Stanko Zorjan	041 269 543, szorjan@gmail.com
		Domanjševci, Križevci, Kukeč, Košarovci, Panovci	Zoltan Kelemen	02 55 41 525
ČD Lendava	Repica, akacija, ajda	Mostje pri Lendavi, Kamovci, Radmožanci, Dolga vas pri Lendavi, Lendava, Petišovci, Pince, Dolina pri Lendavi, Čentiba, Genterovci, Banuta	Časar Marjan	041 471 088
ČD Radenci	Akacija	Radenci	Andrej Zemljič	041 354 852
			Robert Rentaša	031 805 895
ČD Šenčur	Cvetlična	Šenčur	Kimovec Damijan	040 360 485
ČD Logatec	Smreka, hoja	Logaška planota - Menešija (16 stojišč), Hrušica (10 stojišč)	Janez Vrabec	041 509 046, pasa.logatec@gmail.com
ČD Radovljica	Smreka	Jelovica (10 stojišč)	Grega Mandelc	040 633 773, gregam78@gmail.com
ČD Podčetrtek	Cvetlična, akacija	Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Kozje	Jože Počivavšek	041 684 460
ČD Tišina	Akacija	Občina Tišina (23 stojišč)	Jože Andrejč	041 351 985, joze.andrejic@gmail.com
ČD APIS Ribnica	Hoja	Ribnica	Lesar Franc	041 527 372
ČD Veržej	Akacija	Občina Veržej	Alojz Novak	041 612 769
ČD Kočevje	Smreka, hoja		Vidmar Jože	041 548 052
			Knaveš Bojan	041 657 397
ČD Vrhnika	Smreka, hoja	Vrhnika, Log -Dragomer (65 stojišč)	Anton Popit	041 559 279
ČD Lovrenc na Pohorju	Gozd, hoja, kostanj, smreka	Lovrenc na Pohorju, Činžat, Ruta, Rdeči breg, Kumen, Racenjaki (13 stojišč)	Anton Petrič	051 690 071, prevozniki@cd-lovrenc.si
			Janez Orter	040 498 164, prevozniki@cd-lovrenc.si
ČD Murska Sobota	Repica, akacija	Murska Sobota (22 stojišč)	Hauko Franc	031 798 738
ČD LJ-Moste Polje	Kostanj	Dolina Besnice z okolico (17 stojišč), vloge za dovoz na kostanjevo pašo prejemajo do 1. junija tekočega leta.	Janko Jere	041 988 965, cdljmostepolje@gmail.com
ČD Barje	Cvetlična	Trnovsko predmestje, Karlovško predmestje, Rudnik, Krakovo predmestje	Ivan Jurečič	041 655 105
ČD Črnomelj	Cvetlična, akacija, lipa		Uroš Vranešič	040 281 592, urosvranešic@gmail.com
ČD Cerknica	Hoja	Javorniki (31 stojišč)	Andrej Ule	040 739 005, ule.andrej@gmail.com
ČD Radlje	Smreka, hoja	Radlje (12 stojišč)	Ahmet Begić	051 371 679, ahmet@begic.si
ČD Šempeter pri Novi Gorici	Akacija	Šempeter pri Novi Gorici (67 stojišč)	Danilo Konič	051 683 717
ČD Moravske Toplice	Akacija	Moravske Toplice (51 stojišč), vloge za dovoz na akacijevo pašo prejemajo do 15. aprila tekočega leta.	Dušan Puhan	041 530 688
ČD Slovenska Bitstrica	Gozdna	Slovenska Bistrica (48 stojišč)	Gorazd Levart	041 657 593, cd.slov.bistrica@gmail.com
ČD Sežana	Akacija	Dolina Branice, Vremška dolina z Rodikom, Brkini (98 stojišč), vloge za dovoz na akacijevo pašo prejemajo do 15. aprila tekočega leta	Irena Gašperšič	gaspersic.irena@gmail.com
ČD Ig	Hoja	Ig (37 stojišč)	Rok Janez Šteblaj	cebelarji.ig@gmail.com

Čebelarstvo društvo	Čebelje paše	Področje	Stik	
ČD Beltinci	Repica, akacija	Beltinci (11 stojišč)	Štefan Šemen	031 787 235, semen.stefan@gmail.com
ČD Sv. Trojica-Lenart	Repica	Sv. Trojica, Lenart, Benedikt, Trnovska vas (11 stojišč)	Anton Žižek	041 729 319, anton.z@f-tone.si
ČD Gornji Grad	Smreka, Hoja	Gornji grad, Bočna, Nova Štifta (25 stojišč)	Janez Fale (Gornji Grad)	031 540 871, janez.fale55@gmail.com
ČD Dolsko	Kostanj	Laze pri Dolskem, Senožeti (13 stojišč)	Jože Dežman	051 441 944, joze.dezman1@gmail.com
ČD Straža-Dolenjske Toplice	Hoja	Kočevski rog, Dolenjske Toplice, Straža (27 stojišč)	Bojan Murn	041 463 192, murn.bojan@gmail.com
			Franc kapš	041 779 236, cebelarstvakaps@gmail.com
			Branko Šenica	041 883 805, bsenic3@gmail.com
ČD Selnica ob Dravi	Smreka, kostanj, lipa, hoja	Selnica (41 stojišč)	Anton Hiter	02 671 99 89 in 030 411 360, anton.hiter@gmail.com
			Janko šarman	041 348 271, janko.sarman@gmail.com
ČD Idrija	Smreka, hoja	Javorniki, Črni Vrh, Lome, Zadlog (15 stojišč)	Urban Eržen	041 772 688, urban.erzen@gmail.com
ČD Krška vas	Kostanj	Krška vas (27 stojišč)	Vinko Gramc	031 207 881, cebele05@siol.net
ČD Kanal - Brda	Akacija, lipa, kostanj	Brda, Kanal ob Soči (137 stojišč), prijave prejemajo najkasneje do 15. aprila tekočega leta.	Darja žnidarčič	info@cd-kanalbrda.si
ČD Loška dolina	Smreka, hoja	Javorniki, Racna gora (20 stojišč)	Valter Troha	041 293 620
			Franc Sterle	051 650 704
ČD Alojz Greif Hoče	Smreka, lipa, kostanj, hoja	Hoče, Slivnica, Miklavž na Dravskem polju (22 stojišč)	Bojan Lunežnik	041 334 998, bojan.luneznik@gmail.com
ČD Rače	Kostanj, hoja, gozdna	Rače, Fram (12 stojišč)	Franc Hergan	041 430 344, hergan.franc@telemah.net
ČD Peter Močnik Studenci Pekre	Kostanj, gozdna	Studenci, Pekre, Zg. Vrhov Dol, Laznica (10 stojišč)	Gabrijel Stavbar	070 679 266, gabrijel.stavbar@triera.net
ČD Nova Gorica	Akacija, gozdna	Nova Gorica, Trnovska planota (67 stojišč), Nova Gorica (35 stojišč), vloge za akacijevo pašo prejemajo do 10. aprila, za gozdne paše pa do 15. maja tekočega leta.	Mitja Bavdaž	041 975 393, cebelarsko.drustvong@gmail.com
ČD Rakek	Gozdna, hoja	Rakov Škocjan (11 stojišč), Rakek (14 stojišč)	Vasilij Škrlič	051 245 271, vasilij.skrlic@siol.net
ČD Gorje	Smreka, gozdna	Pokljuka (39 stojišč)	Matevž Šimnic	041 368 770
ČD Ilirska Bistrica	Gozdna	Mašun, Snežnik (15 stojišč)		cdib1907@gmail.com
ČD Idrija	Gozdna	Idrija (15 stojišč)	Urban Eržen	041 772 688, urban.erzen@gmail.com

Podatki seznama stojišč so dostopni na spletni strani ČZS oz. na QR-povezavi:

Spoštovane čebelarke prevaževalke, cenjeni čebelarji prevaževalci!

Vabimo vas k izpolnitvi ankete v zvezi z vašimi prevozi na pašo. Predvsem nas zanimajo vaše prevozne enote, tip, koliko čebeljih družin premikate na njih, skratka z eno besedo – ekonomika. Rezultati ankete bodo javno predstavljeni, uporabili pa jih bomo tudi za oblikovanje podpor. Do ankete pridete s skenom QR-kode. Za sodelovanje se vam zahvaljujemo.

Kmetijski inštitut Slovenije

Vabilo k sodelovanju pri testiranju čebeljih matic v pogojih reje

Sodelavci Kmetijskega inštituta Slovenije vabimo gospodarsko usmerjene čebelarje, da v čebelarški sezoni 2024/2025 sodelujete pri testiranju čebeljih matic v pogojih reje (progeno testiranje). Za čebelarje, ki se boste vključili v testiranje matic, bomo izvedli usposabljanje in pripravili program oz. navodila za testiranje. Matice boste prejeli predvidoma v četrtek, 13. junija 2024. Vloge sprejemamo do 9. maja 2024 (01 280 52 41, manca.kojek@kis.si).

Strokovna razprava o medovitih rastlinah v mestih

Čebelarstva zveza, Javna svetovalna služba v čebelarstvu, in Biotehniški center Naklo organizirata strokovno razpravo o medovitih rastlinah v mestih, ki bo potekala v **četrtek, 25. aprila 2024, ob 10.30 v Biotehniškem centru v Naklem, Strahinj 99.**

Na posvetu bodo sodelovali:

Predstavniki Čebelarstva Slovenije z uvodnim nagovorom.

Dr. Marijan Pogačnik, direktor Biotehniškega centra Naklo in predsednik konzorcija biotehniških šol Slovenije, s pozdravom udeležencev in predstavitev dneva odprtih vrat Biotehniškega centra.

Maruška Markovčič, vodja odseka za razvoj podeželja na oddelku za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana, nam bo predstavila projekt »Pomagajmo čebelici – ocvetličimo mesto«, katerega glavni namen je spodbujanje meščanov k zasajanju medovitih rastlin in s tem zagotavljanje pašne čebelam in drugim opravevalcem.

Mojca Rehar Klančič, univ. dipl. inž. agr., in **Jožica-Golob Klančič**, univ. dipl. inž. hort. in kraj. arh., iz podjetja **Trajnice Golob Klančič**, nam bosta predstavili **medovite trajnice**, saj v njihovi vrtnariji že desetletja razmnožujejo najrazličnejše trpežne in našim podnebnim pogojem prilagojene trajnice na naravi prijazen način – v navadni vrtni prsti in ne v šotnici. Med njimi je tudi veliko

takšnih, ki so medovite. A brez načrtovanja zasaditev, dobre priprave tal in potem strokovnega vzdrževanja, ki ga je ob pravilnem pristopu lahko zelo malo, ne gre. Zato se že zelo dolgo posvečajo tudi izobraževanju tako strokovne kot ljubiteljske javnosti.

Gorazd Trušnovec je arhitekt in publicist, v zadnjem desetletju bolj poznan kot strasten urbani čebelar, in

vodi tudi istoimensko društvo. Vodil bo predavanje z naslovom **Spodbujanje pašnih razmer v mestnem okolju**, saj društvo Urbani čebelar intenzivno spodbuja sajenje medovitih rastlin, trajnic in dreves pri svojem članstvu ter pri vseh partnerjih in institucijah, s katerimi sodelujejo. Verjamejo, da je možno z majhnimi koraki narediti velike premike.

Razpravo bo vodil **doc. dr. Drago Papler**, vodja Medpodjetniškega izobraževalnega centra Biotehniškega centra Naklo. Po končanem posvetu in razpravi bo sledil ogled dendrološkega laboratorija vzpostavljenega v okviru projekta ArborTech.

Pred samo razpravo pa Biotehniški center Naklo organizira predstavitev projekta ArborTech z začetkom ob 8. uri.

Vljudno vabljeni!

Mojca Pibernik, svetovalka specialistka za ekonomiko

Urniki svetovalnih delavnic terenskih svetovalcev JSSČ v aprilu

Datum	Ura	Tema	Lokacija	Izvajalec	Kontakt
8. april 2024	17.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu, kakovostne sheme medu in terenske analize medu	Prostori ČD Beltinci	Franc Tratnjek	g. Tratnjek 041 606 013
9. april 2024	14.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu, osnovna odbira	Šolski čebelnjak OŠ Sv. Jurij, Rogašovci	Jakob Madjar	g. Madjar 041 598 356
10. april 2024	17.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu	Čebelarški dom na Selih pri Otovcu	Dušan Milinković	g. Milinković 030 604 090
19. april 2024	15.00	Kakovostne sheme medu in terenska analiza medu	Čebelarški dom Markovci	Stanislav Kitak	ga. Petrovič 040 375 408
23. april 2024	14.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu, kakovostne sheme medu in terenske analize medu	Šolski čebelnjak OŠ Sv. Jurij, Rogašovci	Jakob Madjar	g. Madjar 041 598 356
28. april 2024	9.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu, osnovna odbira	Društveni čebelnjak ČD Vojnik	Peter Babnik	g. Babnik 041 211 295

Vsak nasvet šteje: sodelovanje s terenskimi svetovalci za uspešno čebelarjenje!

Dočakali smo čas, na katerega smo vsi čebelarji nestrpno čakali – čas za preglede čebeljih družin v naših čebelnjakih in seveda s tem tudi pogovore s terenskimi svetovalci v čebelarstvu o aktualnih zadevah čebelarstva v tem času.

Terenski svetovalci v čebelarstvu so na voljo vsem čebelarjem za nasvete na terenu, saj vsak nasvet šteje za lažje, predvsem pa za uspešnejše delo s čebelami. Ponujajo široko paleto osebnega svetovanja na področju čebelarstva, od spremljanja in ocenjevanja obarvanosti obročkov na zadkih čebel, urejanja gnezda v panju in določanja zaloga hrane v panju do vstavljanja satnih osnov v čebeljo družino.

Poleg tega ponujajo tudi v tem času usmeritve za čebelarje začetnike na uvodnih tečajih, kjer jih seznani s tem, kateri svetovalec deluje na določenem območju, izmenjavo stikov in praktične nasvete pri delu s čebelami. V tem času bodo poleg osebnega svetovanja in pomoči čebelarjem začetnikom izvajali tudi delavnice na terenu. Čebelarji, ne spreglejte teh delavnic, saj je prilagajanje čebelarskega znanja različnim vremenskim razmeram, specifičnim lokacijam po terenu, posamezni čebelji družini in drugim dejavnikom ključno za uspeh in razvoj vašega čebelarstva.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ za gotavljanje varne hrane

Ob praznovanju svetovnega dneva čebel naj zaplapolata tudi nova zastava EBA!

No bees, no life!

European
Beekeeping
Association

Slovenski čebelarji smo ponosni na svetovni dan čebel, zato naj na praznik 20. maja z naših čebelnjakov in domov zaplapolajo čebelarske zastave svetovnega dneva čebel in nove Evropske čebelarske zveze (EBA). Le-ta ima sedež v Sloveniji, na kar smo še posebej ponosni. Zastavi svetovnega dneva čebel pridružimo še zastavo EBA.

Akcijska cena zastave svetovni dan čebel je 28,90 EUR.

Cena zastave Evropske čebelarske zveze (EBA) je 50,00 EUR, (za člane ČZS 40,00 EUR).

V primeru pošiljanja po pošti se zaračuna poštnina! Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01 729 61 00 ali na e-naslov: ines.zunic@czs.si.

Sveta maša ob kapelici sv. Ambroža

Čebelarsko društvo Lukovica vabi na sv. mašo ob kapelici svetega Ambroža, ki bo v četrtek 18. aprila 2024 ob 17.00.

Vabljeni!

Foto: Arhiv ČZS

Čebelarški krožek v OŠ Ob Rinži v Kočevju

Čebelarstvo na Kočevskem ima zelo dolge korenine. Prvi zapisi segajo v leto 1901. Tu je deloval tudi župnik Jurij Jonke, župnik v Stari Cerkvi.

Imamo Združenje Kočevski med, katerega del je tudi prvi geografsko zaščiteni med v Evropi. V združenju delujem kot preglednik. Zgodba o krožku pa je ugledala dan, ko je bil za predsednika ČD Kočevje izvoljen Jurij Majerle. Kot gonilna sila v društvu in združenju je pogovor ob debatah nanesele tudi na čebelarški krožek. Kot stari podjetnik je takoj stopil v akcijo.

Najino idejo pa so toplo pozdravili le na OŠ Ob Rinži.

OŠ je odmaknjena od mestnega vrveža, na eni strani obdana z gozdom, mimo pa teče tudi reka Rinža. Šola ima v najemu velik šolski vrt, kjer so sadovnjak, njive in velik travnik. Tako smo leta 2019 začeli z izvajanjem krožka.

Na šoli je sovodenje krožka prevzela Laura Javoršek, učiteljica kemije. Kot mentorju mi pomaga pri vodenju krožka in poskrbi, da se otroci zberejo, da imamo stik s starši in da v razredu izvedemo teoretični del pouka.

Na šolskem vrtu imamo učni čebelnjak s štirimi panji,

poleg pa stoji še regijski čebelnjak. Za vse te pridobitve gre zahvala predsedniku društva in nekaterim članom ČD Kočevje.

Čebelarški krožek ima dobre pogoje za delovanje. V šoli izvajamo teoretični del po programu Čebelarске zveze, pripravljamo okvirje in jih žičimo, utapljam satne osnove, vlivamo sveče in pečemo medenjake. Vsako leto se udeležujemo tekmovanja za mlade čebelarje, kjer smo dosegli bronasta in srebrna priznanja. Ob lepem vremenu pa smo v čebelnjaku, kjer izvajamo praktični del krožka. Med, pridobljen v čebelnjaku, se porabi v šoli za tradicionalni slovenski zajtrk.

Vsako leto organiziramo tudi izlet, lani smo tako obiskali muzej pri gospodu Koželju.

Za vso organizacijo se še enkrat zahvaljujem OŠ Ob Rinži, gospe ravnateljici Darji Delač Felda, sovoditeljici Lauri Javoršek in članom ČD Kočevje.

S krožkom spodbujamo mlade, da skrbimo za naše okolje, saj spremembe najbolj opazijo čebele.

Jože Pugelj, mentor čebelarškega krožka OŠ Ob Rinži

Čebelarški krožek OŠ Žužemberk, Podružnična šola Dvor

Mladi čebelarji 2023/2024 pred šolskim čebelnjakom Medo

Zgodovina čebelarškega krožka

Čebelarški krožek na OŠ Žužemberk, PŠ Dvor, v šolskem letu 2023/24 deluje pod mojim mentorstvom 13. šolsko leto. Obiskuje ga 17 mladih čebelarjev od 2. do 7. razreda. Pred menoj je krožek vodil Mirko Repar (1913–2012), ki je krožek vodil 13 let od šolskega leta 1979/1980. V njegovih zapisih iz leta 2007 zasledimo: »Bilo bi dobro, da bi se čebelarški krožek nadaljeval. Najprimernejši čas za učence je po pouku. Mogoče bi mentorstvo prevzel kakšen upokojenec čebelar. Pri mladini bi bilo treba vzbuditi zanimanje za čebele. Kranjska čebela je miroljubna medarica in kot taka spada k narodni znamenitosti.« Čebelarški krožek je izvajal (osem let) še čebelar Jože Hrovat od šolskega leta 1998/1999 do vključno 2005/2006.

Pomen čebelarškega krožka

Čebelarški krožek ima pomembno vlogo pri vzgoji in izobraževanju novih generacij mladih čebelarjev. Z njim želimo doseči še večje zanimanje mladih za čebelarjenje ter jim vzbuditi ljubezen do čebele in narave. Sožitje človeka z naravo je pomembna sestavina te dejavnosti, prav tako pa tudi delavnost, skromnost in čistoča.

Šolski čebelnjak Medo

Zelo smo ponosni na (zgrajen s pomočjo donatorjev leta 2012 na pobudo nekdanje ravnateljice mag. Jelke Mrvar) šolski učni čebelnjak z imenom Medo, ki je osnovni pripomoček čebelarških krožkarjev za praktično učenje. Pridobljeni med iz šolskega čebelnjaka oddamo v šolsko kuhinjo. Na pobudo Čebelarške zveze Slovenije smo pri šolskem čebelnjaku sodelovali pri snemanju promocijskega kratkega filma Postani čebelarški krožkar.

Delo čebelarškega krožka

Mentorju delo v čebelarškem krožku pomeni vedno nove in nove izzive. Z učenjem s pomočjo izobraževalnih gradiv in praktičnega dela v čebelarstvu poskušamo približati učencem svet čebel. Dobro poznavanje življenja čebel je nujno za uspešno čebelarjenje. Največ znanja pa prav gotovo učenci pridobijo neposredno z izkustvenim doživljanjem v šolskem čebelnjaku. Z učenci, ki izkažejo še posebno zanimanje za učenje o čebelah, se redno udeležujemo državnih tekmovanj in srečanj mladih čebelarjev, kjer vsako leto dobimo različna priznanja. Cilj je, da se učenci zavedajo pomembnosti čebel. Tako nam bo vsem zagotovljena svetla prihodnost in se nam ne bo treba bati za čebele in naravo.

Sodelovanje s čebelarškim društvom in OŠ Žužemberk

Člani Čebelarškega društva Dvor pri Žužemberku in zaposleni na šoli mi pri delu na različne načine pomagajo (ogledi čebelarstva Murn v Gornjem Kotu, čebelnjaka pri pokojnem Juretu Muhiču, v čebelnjaku in muzeju na Podstenicah pod vodstvom Toneta Andrejčiča; izvedba različnih čebelarških delavnic, peka medenjakov, priprava in predstavitev vsakoletne razstave ob tradicionalnem zajtrku, predstavitev dela krožka na občinskih zborih, urejanje medovitega vrta ...). Naj medi!

mag. Mihael Potočar, prof

Viri:

Čebelarški krožki. Dostopno na: https://www.czs.si/content/B3?sif_co=B3.

Mlaker, M. idr. (2008). Navodilo za uporabo učnega načrta za čebelarške krožke. Brdo pri Lukovici: Čebelarška zveza Slovenije.

Repar, M. (2007). Čebelarstvo v Suhi krajini in Dolenjski po 1. svetovni vojni, str. 9 in 10.

Klemenčič Jože – 90 let

Jubilant je znanje o čebelah pridobival že pri svojem tastu od 15. leta naprej v Dolenjem Brdu v Poljanski dolini. Čebelariti je začel z do 15 AŽ-panji v čebelnjaku svojega strica v rojstnem kraju. Kasneje je z ženo zgradil svojo hišo na Mlaki pri Kranju in na vrtu tudi čebelnjak. Za boljši razvoj in povečanje čebeljih družin je zgradil nov čebelnjak v Tenetišah, kjer ima od 20 do 25 čebeljih družin.

Pridružil se je ČD Goriče, kjer je bil dolga leta član UO-ja, podpredsednik, mentor novim članom, organiziral dan odprtih vrat in praktična predavanja v svojem čebelnjaku. Član ČZS je od leta 1975!

Ob razvitu društvenega prapora leta 2011 je tudi prispeval za spominski trak in aktivno sodeluje še danes kot najstarejši član društva. V pomoč mu je tudi njegov sin Zoran, ki bo prevzel hišno tradicijo čebelarstva.

V soboto, 10. februarja, na njegov rojstni dan, smo

ga obiskali člani UO-ja in mu čestitali ter ga obdarili s skromnim darilom. Ob dobrem prigrizku in napitku smo obujali spomine na njegove čebelarske doživljaje.

J. Friderik Mali

Jubilant, 90-letni čebelar Anton Žužek

Člani Čebelarskega društva Velike Lašče z veliko hvaležnostjo, spoštovanjem in najlepšimi željami čestitamo dolgoletnemu članu Antonu Žužku ob visokem, 90letnem življenjskem jubileju, ki ga je praznoval v mesecu februarju 2024. Zato bi radi, da o tem jubileju izvedo tudi njegovi čebelarski prijatelji in znanci. Rodil se je 9. februarja 1934 na Jakičevem pri Velikih Laščah v kmečki družini, na kmetiji, ki je v posesti rodbine Žužek že več generacij, tu živi in dela vse svoje življenje. Čebelarstvo ima pri Žužkovih že dolgo tradicijo – od leta 1841, ko je bila na Jakičevo prinesena prva čebelja družina v kranjiču. Njegov stari oče je eden od ustanovnih članov čebelarskega društva v letu 1909.

V Čebelarsko društvo Velike Lašče se je vpisal leta 1945 in bil od takrat naprej dejaven in napreden čebelar. Opravljal je različne funkcije v UO ČD. V svoji karieri je čebelaril z do 70 čebeljimi družinami, vedno le v AŽ-panjih. Sedaj ima 56 čebeljih družin, od tega 39 gospodarskih, pretežno

v trietažnih panjih, drugo pa so rezervne družine. V najboljših čebelarskih sezonah pred mnogimi leti je natočil v povprečju tudi 76 kg medu na panj, rekord ene družine v trietažnem panju pa je 106 kg v letu 2004. Vse podatke o letnih donosih medu ima za vrsto let nazaj skrbno zapisane. O teh številkah medenih donosov lahko sedaj le sanjamo. Za delo s čebelami in za prizadevnost v društvu je dobil več visokih priznanj – odlikovanje Antona Janše I. stopnje in odlikovanje Regijske čebelarske zveze Petra Pavla Glavarja I. stopnje. Na letošnjem občnem zboru društva pa smo Antona Žužka imenovali za častnega člana. Tudi moje čebelarjenje se je začelo, ko mi je podaril prvi roj. Dragi čebelar in prijatelj Anton Žužek, člani Čebelarskega društva Velike Lašče ti ob tvojem častitljivem jubileju 90 let iskreno čestitamo. Želimo ti še obilo zdravja in veliko prijetnih trenutkov pri tvojih marljivih čebelah.

Slika in zapis Tomaž Marolt, predsednik ČD Velike Lašče

Miha Kunstelj s. p., inž. Jože Kunstelj s. p.

Zavrta 41, 1234 Mengeš

Tel.: 031/352 797, 01/723 70 27

www.apikunst.si / info@apikunst.si

Čebelarski jopiči, kombinezoni, rokavice, klobuki, kape ...

Proizvodnja čebelarskih točil (inox in PE-posoda)

Motorji (80 in 110 W), ročni pogoni, posode za med

NOVO: kape s svetilko in povečevalom

Zapustili so nas

Martina Rataj (1951–2023)

Konec meseca novembra nas je pretresla žalostna vest, da je po hudi bolezni za vedno odšla naša Martina. Bila je izjemen človek. S svojo nesebičnostjo in dobroto je pustila neizbrisani pečat na delovanju našega društva. V letu 1987 je skupaj z možem začela spoznavati čebelarstvo. Vsa leta je bila zvesta in pridna pomočnica. Zelo rada je imela rože, zato je bil njun čebelnjak vedno

skrbno urejen in poln cvetja. Zadnjih deset let je bila tudi članica našega društva. Vsa leta je bila nepogrešljiva na vseh čebelarskih prireditvah. Z veliko predanostjo je skrbela tudi za čistočo našega čebelarskega doma. Bila je izredno delovna, zato smo ji večkrat rekli, da je pridna kot čebelica. Za predano delo je prejela priznanje Antona Janše I. stopnje.

Z njenim odhodom je v našem društvu nastala velika praznina. Zelo smo jo cenili in imeli radi, zato bo v naših srcih zapisana za vedno.

ČD Žerjav

Franc Gerkman (1945–2023)

V decembru se je poslovil naš dolgoletni član Franc Gerkman. Iz veselja do čebel je bil Čebelarskemu društvu Cerklje zvest več kot četrto stoletje. Dom in družino si je ustvaril v Cerkljah, pred koncem poklicne poti pa se je včlanil v cerkljansko čebelarsko društvo. Čebelarji se ga bomo spominjali predvsem kot društvenega praporščaka. Čebelarji ČD Cerklje ga

bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Cerklje na Gorenjskem

Čebelarskemu inovatorju in čebelarju Francu Peterki v slovo

Težko je, ko se poslovijo izjemen čebelar in inovator, naš član in predvsem prijatelj. Lani, sredi čebelarske sezone, smo se poslovili od Franca Peterke, člana Čebelarskega društva Lukovica in Čebelarskega društva Domžale.

Franc se je rodil leta 1934 v Prelogu pri Domžalah. Njegovo življenje je bilo že zgodaj zaznamovano s čebelami. Kot otrok je opazoval čebelarjenje strica Mihe, kasneje pa tudi znanega čebelarja Obevalderja, ki je že takrat prevažal čebele na pašo. Pri 22 letih mu je mentor Jakob Kralj podaril prvi roj, nato pa je število družin postopno povečeval, največ za šest družin na leto. Ker je bil izučen mizar, je sam izdeloval AŽ-panje.

Na začetku je čebelaril ljubiteljsko, leta 1983 pa se je to spremenilo. S svakom in čebelarjem Antonom Cirerjem sta kupila tovornjak in začela prevažati čebele ter ob tem tudi stalno izboljševala tehnologijo čebelarjenja. Kasneje sta prevažala čebele vsak s svojim tovornjakom. Še v letu 2015 je Franc čebelaril s približno 130 družinami, 66 družin pa je prevažal na pašo. Kasneje je zmanjševal število družin, pred nekaj leti pa je prodal tudi tovornjak.

Franc je bil čebelar, ki je vedno razmišljal in iskal nove rešitve. Izdelal je zaboj za nošenje čebel na satju, nato opazovalno postajo in tehtnico, ki jo postavimo nad panj, zaklado za AŽ-panj s posebno izvedbo za prevažanje in način, kako na prevozu čebele z eno potezo zapreti ali odpreti. Zanimiva sta njegov mini čebelnjak in imitacija čebelnjaka, ki služita kot prometna tabla oziroma reklama.

Med številnimi tehničnimi izboljšavami pa je predvsem njegov zelo uspešen čebelarski pripomoček – ometalnik –, ki ga je tudi patentiral. Franc je vedno stremel tudi k novostim. Tako je izdelal tudi edinstveno posteljo nad panji s čebelami, na kateri je rad počival in

tako skrbel za svoje zdravje. Svoje znanje je rad delil tudi z drugimi in izdelal nekaj takih postelj tudi za druge čebelarje. ČZS mu je za vse inovacije leta 2000 podelila častno diplomo Antona Žnideršiča.

Njegova žena Frančiška mu je vseskozi pomagala, prav tako pa sta ljubezen do čebel prenesla na svoje naslednike. Zakonca Peterka sta bila člana Društva izdelovalcev medenih pijač Maribor in prejemnika številnih odlikovanj za kakovost medu. Vedno sta se rada udeleževala društvenih dogodkov in se družila z drugimi čebelarji. Franc pa je predvsem rad pomagal čebelarjem začetnikom. Svetoval jim je, naj začnejo čebelariti z majhnim številom panjev in naj postopoma večajo število čebeljih družin.

Franc Peterka je z veseljem in dobro voljo s svojim delom in strokovnostjo prispeval k širši skupnosti. Prejel je vsa tri odličja Antona Janše in zlato opeko za prispevek h gradnji čebelarskega centra, za kapelico sv. Ambroža na Brdu pri Lukovici je prispeval les, izdelal ostrešje in jo prekril, kot mizar pa je med drugim tudi sodeloval pri gradnji domžalskega čebelnjaka.

Njegov prispevek v obeh društvih in tudi v Čebelarski zvezi je bil dragocen tudi zato, ker je bil vedno pozoren poslušalec in izkušen svetovalec. Spominjali se bomo njegovih prijaznih, pa tudi navihanih nasmehov in toplih, vendar vedno premišljenih besed.

Člani čebelarskih društev Domžale in Lukovica

**IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME
TRGOVINA - ČEBELARSTVO**

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova
Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307
GSM: 031 351 964
E-pošta: robineli@siol.net
WWW.RIHAR-KOCJAN.SI
Delovni čas: od pon. do čet.:
9.00 - 12.00 in 15.00 - 17.00,
pet.: 9.00 - 15.00
ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE,
PRIDOBLENE V LASTNEM ČEBELARSTVU
Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

**MATIČNA REŠETKA
ŽELEZNA ALI IZ
NERJAVEČEGA MATERIALA**

VSE ZA OBNOVO PANJEV

**ČEBELJA POGAČA
APIFONDA
MEDOPIP PLUS**

**SATNIK AŽ,
LR, LR2/3**

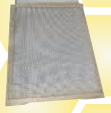
**PLASTIČNA
OBEŠALA**

**OJAČANA RAZSTOJIŠČA,
RAZSTOJIŠČA 11 + 3,
JAHACI ZA SATNIKE**

**SMUKALEC ZA
CVETNI PRAH**

**TESTNA
MREŽA**

KOZICA ZA SATNIKE

**LOVILEC ROJEV
LESICA**

SATNICE

**IZDELAVA IN PRODAJA
VSEH VRST SATNIC.
PO DOGOVORU MOŽNA IZDELAVA
SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA.
MOŽNA JE
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA
OD 20 kg DALJE.
OGLEDITE SI IZDELAVO
SATNIC NA
NAŠI SPLETNI STRANI.**

KIPGO

ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNICE
☎ (05) 368 45 80, ☎ (05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com
PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA
☎ (01) 729 61 30, e-pošta: cebelarna.lukovica@gmail.com

**OBISČITE NAS
V NAŠI SPLETNI
TRGOVINI
WWW.KIPGO.NET**

**-PANJI
-OPREMA ZA
PANJE
-SATNICE
-ZAŠČITNA OPREMA
-OSTALI ČEBELARSKI
PRIPOMOČKI
-OPREMA IN
PRIPOMOČKI ZA
ODKRIVANJE
SATOV
-TOČILA
-CEDILA
-OPREMA ZA
SEGREVANJE
MEDU
-OPREMA ZA
POLNJENJE
MEDU
-EMBALAŽA**

**ZABOJI IZ UMETNE
MASE ZA TRANSPORT
IN SKLADIŠČENJE
POLNIH IN
PRAZNIH
SATNIKOV**

**IZDELUJEMO:
-PRAŠILČKE: 3S,
4S, 5S, 7S
-PANJE AŽ: 9S, 10S,
po naročilu 11S, 12S
-PANJE AŽ 3E 9S,
10S, po naročilu 11S
-PANJI AŽ KOZINC
11+3**

**ČISTEJŠI
CVETNI PRAH**

**NUDIMO
IZDELAVO
SATNIC
IZ VAŠEGA VOSKA**

**POGAČE
HoneyBeePro
Standard in
HoneyBeePro
Protein**

**PRIVOŠČITE
VAŠIM ČEBELARJEM
NAJBOLJŠE!
INVERTNE POGAČE
30% VEČJA STIMULACIJA**

**VENTILACIJSKI
KOMBINEZONI IN
JOPIČI**

**PARNI TOPILNIKI
VOŠČIN, SONČNI
TOPILNIKI LESENI IN IZ
NERJAVEČEGA
MATERIALA ZA
1 ALT 2 SATA,
PREŠE ZA VOŠČINE**

Api-Bioxal

886 mg/g prah za uporabo v panju
Samozavest odobrenega tretiranja

- KONTROLIRANA RAVEN HFM-JA IN TEŽKIH KOVIN
- ZAGOTOVLJENA KAKOVOST: za čebele, čebelarje in potrošnika
- OPTIMALNA KONCENTRACIJA: za maksimalno učinkovitost (> 96 %) in odlično toleranco
- OBDOBJE TRETIRANJA: ZIMA (malo ali nič zaroda) POMLAD (rojenje) POLETJE (blokirano leženje jajčec)

Api-Bioxal
62 mg/ml raztopina za čebeljo družino

Inovativna formula z visoko učinkovitostjo proti varoz, varna in z odlično toleranco.

(10-20 panjev)

(100-200 panjev)

**UPORABNO
12 MESECEV
PO ODPRTJU
(na sobni temperaturi)**

**EDINI ŽE
PRIPRAVLJEN
ZA UPORABO**

**BREZ
SLADKORJA:
BREZ RIZIKA
HMF**

130

Slovenski ČEBELAR 4/2024 letnik CXXVI

BeeConn

@beeconn.si

beeconn.si

www.beeconn.si | info@beeconn.si | 03/567 07 34

NOVO!

BeeConn Premium Set

Vse kar potrebujete za uspešno čebelarjenje.
Člani ČZS imate ob nakupu 5% popusta.

TRADICIONALNA IZDELAVA
VSEH VRST AŽ-PANJEV
NAJBOLJŠI
SLOVENSKI
SMREKOV LES
ROGLJIČENI
(CINKANI) SPOJI

MIZARSTVO
K R Ž E
1936

www.krze.si

PRI ENKRATNEM NAKUPU
DESETIH AŽ-PANJEV
VAM PODARIMO
PRAŠILČEK

Idrijska 10, 1360 Vrhnika

041-420-200
01-755-13-17

Predelava čebeljega voska in čebelarški pripomočki

A Deutsch Haseldorf 75, 8493 Klösch T +43 3475 2270

M info@wachs-hoedl.com W www.wachs-hoedl.com

Satnice iz lastnega voska

-Možnost ogleda predelave lastnega voska od 20 kg ali
starih satnic od 50 kg naprej, v nove satnice.
Obvezna predhodna telefonska najava.

-Menjava voska od 1 kg naprej.
AŽ in LR vedno na zalogi.

-Velika izbira čebelarških
pripomočkov.

Več informacij na:

wachs-hoedl.com

Čebelarji prijazni
premazi za les

belinka

www.belinka.com

MOČNE ZDRAVE ČEBELE

tudi za
ekološke
čebelarje

GLUKOZNO FRUKTOZNI SIRUP

Sonlen d. o. o.

Razborca 4

2382 Mislinja

041 640 863

sonlen@siol.net

Instagram: vesela.cebela

ČEBELJI KORIDOR

Čebelji koridor za preprečevanje čebeljega ropa.
Priporoča Čebelarstva zveza Slovenije.

5 KOSOV
ZA 29,80 €

www.cebelykoridor.si

NOVO!

PLINSKI SUBLIMATOR

Sublimiranje brez elektrike in akumulatorjev.

169 € +
zastoj
dostava

www.plinski-sublimator.si

ČEBELARSKA TEHTNICA

ŽE OD
499 €

www.beescales.io

Za več informacij in naročila pokličite na tel. št. 031 536 229.

ČEBELARSKI CENTER GORENJSKE
Rožna dolina 50a, 4248 Lesce

- IZDELAVA SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA
- PRODAJA AŽ IN LR SATNIC

031/628 499

www.cricg.si

cebelski.center@gmail.com

GJ PANJ

- za prehod iz AŽ v NAKLADNO čebelarjenje ("prednosti enakega satnika"),
- primeren za ZACETNIKE (kompatibilen z LR in DB nakladami, enostavno rokovanje, hranjenje in zdravljenje čebel),
- KVALITETNA IZDELAVA (rogličeni spoji, kvaliteten smrekov les),
- MOŽNOST DOSTAVE.

040 464 873

www.mojcebelnjak.si

Mizarstvo Strgar d.o.o., Prilčeva ulica 10 a, 1291 Škofljica

Panje izdelujemo po načrtih in s sodelovanjem z univ. dipl. inž. Ivanom Jurkovičem.

DOLINŠEK MARJAN S.P., IZDELAVA ČEBELARSKA OPREME, MD OPREMA

Sončni topilnik

Gladež 27
1411 Izlake
mobi: 041 985 313 po 15 uri
e-mail: dolinsek.marjan@gmail.com
<http://ometalnik.si>

Osmukalnik

Ometalnik

Izdelava prevoznih čebelnjakov

Anton Ciglič s.p.
www.cebelnjaki.si
info@cebelnjaki.si
Telefon: 031 681 589

KON-TAKT

REŠKA CESTA 18A ~ PRESTRANEK
PON - PET 9-12 h 031 339 287

SPLETNA TRGOVINA 0-24 h

www.cebelskaoprema.si

Ko skrbimo za čebele, skrbimo za prihodnost.

Zavedamo se, da brez čebel ni življenja, biotske pestrosti, ni skoraj tretjine hrane ... Kar pomeni, da ni prihodnosti. Zato s ponosom podpiramo svetovno znano slovensko čebelarstvo ter prispevamo k ohranjanju naše bogate kulturne dediščine, zaščiti okolja in investiramo v lepšo prihodnost, ki si je brez čebel ne moremo predstavljati.

NLB

ODKUP VSEH VRST MEDU.
ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE
NA TELEFONSKI ŠTEVILKI:
040 745 750 ali 040 748 588

Čebelarstvo lahko ogledate na naši spletni strani: www.belokranjski-hram.si

Belokranjski hram d.o.o.
Ulica Staneta Rozmana 26, 8340 Črnomelj
M: +386 40 748 588
Delovni čas: pon., tor., čet., pet.: 09.00–16.00
sre.: 09.00–17.00
sob.: 08.00–12.00

PE Maribor
Trgovina Gardina
Cesta XIV. divizije 75, 2000 Maribor
Tel.: +386 2 471 51 73
Delovni čas: pon.–pet.: 8.00–18.00
sob.: 8.00–12.00

Logar
ČEBELARSKA OPREMA

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA
Izdelano s smislom za detajle.

DELOVNI ČAS TRGOVINE

PONEDELJEK-PETEK:
09.00–12.00
13.00–16.00
SOBOTA:
09.00–12.00

**CEDILNA NAPRAVA ZA
MED Z ROTIRAJOČIM
CEDILOM**

PITALNIK ANEL LR 4L + 3L, DELJEN, PVC
Akcijska cena: **8,80 EUR** (9,80-EUR)

NOVO!

PVC SATNICA AŽ
- dolga življenjska doba
- pred uporabo satnico
povoskajte
- potrebujete zarezo na
obeh robovih satnika

Akcijska cena: **2,16 EUR**
(2,40-EUR)

**V PONUDBI VSE VRSTE
SATNIC, TUDI EKOLOŠKE IN
SATNICE BREZ OSTANKOV –
S CERTIFIKATOM AT-BIO**

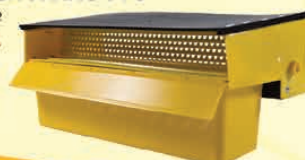
NOVO!

**VENTILIRANA OBLEKA IN
JOPIČ S KLOBUKOM**

Akcijska cena obleka: **58,00 EUR** (62,90-EUR)
Akcijska cena jopič: **43,25 EUR** (47,00-EUR)

SMUKALNIK CVETNEGA PRAHU PVC
Primeren za AŽ in LR panje
Akcijska cena: **10,00 EUR**
(11,10-EUR)

LOGAR TRADE D.O.O.
POSLOVNA CONA A 41
SI-4208 ŠENČUR

☎ 04 25 19 410
✉ info@logar-trade.si
🌐 www.logar-trade.si

Naročeno lahko odpošljemo s paketno pošto.

Akcijske cene veljajo od 01.04.2024 do 30.04.2024 oz. do prodaje zalog. Cene vključujejo DDV.